

64. évf., 2010. I. 28., ára 50 dinár

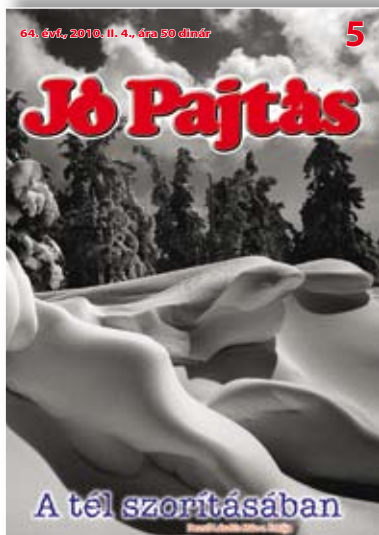
4

Jó Pajtás

Február 2.

A szerzetesek világnapja

**A jövő heti Jó Pajtás
címlője és poszttere**

Valóban száz lába van-e a százlábúnak?

Ha valaha is megemeltetek egy földön heverő téglát vagy lapos követ, fölfigyelhettetek egy gilisztaszerű, a fény elől iszkoló lényre: ez bizonyára egy százlábú volt.

Természetesen, nem számoltátok meg a lábait, s így továbbra is rejtély maradt, va-

lójában hány lába van a százlábúnak. Nos: van olyan százlábúfaj, amelynek pontosan száz lába van, egyeseknek még több is! Vannak viszont fajok, melyeknek „alig” 30 lába van.

Első pillantásra furcsának tűnhet, hogy léteznek állatfajok, melyeknek ennyire sok lába van. Az igazság azonban az, hogy az ilyen állatok a természetben egyáltalán nem számítanak ritkaságnak. Külön csoportot alkotnak (Myriapoda – soklábúak), s ezekbe nemcsak a százlábúak tartoznak, hanem az ezerlábú lények is. Ebből az is kitűnik, hogy a százlábúak messze vannak a rekordtól! Abban viszont rekorderek, hogy a legrégebbi lények közé tartoznak, melyek máig szinte változatlanul fennmaradtak. Tudományos ismereteink szerint ugyanis a százlábúak és ezerlábúak már sokmillió éve léteznek!

Miközben a lónak négy lába van, és mégis elbotlik (az ember meg pláne), a százlábú könnyedén irányítja összes lábát. Ezek ugyanis párokban nőnek, egy gyűrűnyi test – egy pár láb. Még így se lehet könnyű, de működik!

A százlábú fejrészén két hosszanti tapogató található, meg két (mérgegel teli) fog. A legtöbb százlábú mérge teljesen ártalmatlan az emberre, ám a trópusokon vannak húszcentis százlábúak is – ezeket jobb elkerülni. Bizonyított tény, hogy harapásuktól elpusztul egy kisebb madár.

A százlábúak petéből kelnek, s egyeseknek azonnal meg van a száz lábuk, míg más fajok hét pár lábbal születnek, s minden vedléskor eggyel több pár lábuk lesz. Élelmet éjszaka keresnek, nappal fák kérge alá és más rejtékhelyekre húzódvá pihennek.

Több brit turista foglalt szállást a romániai jég hotelben

Dritiek százai tervezik, hogy külföldön jég hotelben vendégeskedjenek, jóllehet, vacoghatnak házjukban is, mivel az idei tél igencsak zord a szigetszárságban. Romániában a Fogarasi-havasokban fekvő luxusjégszálló vezetése elmondta, hogy mintegy 300 brit vendég foglaltatott magának helyet az idei télre. A „mirelithotel” kizárólag jégből épült, a berendezés és bútorzat zöme szintén, így az ágyak is jégtömbök, de még a tányérok is fagyott vízből vannak. A vendégek szőrmékben és termoruhákban élvezik a pihenést. Annak ellenére, hogy minden jégből van körülöttük, a hangulat egyáltalán nem fagyos, különösen a bárban nem, ahol mindig van bőven jégkocka.

Ebtolmács gép

Továbbfejlesztett ebtolmácsgéppel rukkoltak elő japán feltalálók: a készülék a kutya ugatását sokkal kifinomultabban fordítja emberi beszédre, mint a 7 évvel ezelőtt megjelent modell. A gép hat érzelmre összpontosít – köztük a bánatra, az örömré, a csalódásra –, a gazdival pedig egyebek közt olyan ebvágakat tudat, mint pl. a „játssz velem!”. A készülék egy mikrofonból áll – ezt a kutya nyakörvére kell tenni – és egy karóraszerű egységből – ezt meg a gazdára jó helyezni. Amikor a kutya ugat, a mikrofon ezt közvetíti a „karnagynak”, amely kielemezi, lefordítja „emberre” és kiírja, vagy a beépített beszédsszintetizátor révén elmondja, mit akarhat mondani az eb. A vau-

tolmácsot bő 11 ezer dinárnyi jenért árulják, de egyelőre csak Japánban.

A pénz nem boldogít

Áron, Izabella, Tamara,
Zsófi, Réka és Artúr

„Boldogság? Minden ember vágya! Számomra a boldogság nem egy dologban rejtezik. Engem például sok minden boldoggá tesz, legfőképpen a családi együttlét, hogy tudunk meleg otthont teremteni. Elmondhatjuk egymásnak örömminket, bánatunkat. Számomra nagyon fontos még, hogy együtt legyek a barátaimmal, ez engem nagyon boldoggá tesz. Ők jelentik számomra a boldogságot, mert ha velük vagyok, elfelejtek minden gondot, és csak a jelennek élek. Nagyon fontosak nekem. Azt mondják a pénz nem boldogít. Tény, hogy szükség van rá, de érzéseket nem pótolhat. Engem örömmel tölt el egy kirándulás a családdal... Ha boldogságunk van, mindenünk van, ha pedig nincs, mindent elkövetünk, hogy megszerezzük” – írta Finta Leontina a bácskertes József Attila iskola nyolcadikos tanulója. A Napsugárban jelent meg december folyamán.

Hogy mit jelent számukra a boldogság, elmesélik az óbecsai Samu Mihály iskola tanulói: a nyolcadikos **Szerda Zsófi**, a hetedikes **Mester Réka**, **Teleki Artúr**, **Horvát Tamara**, az ötödikes **Rajzli Áron** és **Kerepes Izabella**.

Zsófi nevével már találkozhattatok a Jó Pajtásban, ugyanis minden évben ott van a Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedőn, ahol szinte mindig szép eredményt ért el. Ezenkívül kilenc éve néptáncol. Nem múlik el a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben műsor, hogy ő ne lépjen föl. Ott van minden szavalóversenyen...

– Engem is boldoggá tesz a családi együttlét – mondja Zsófi –, a barátok, a föllépések Óbecsén és más helyeken is. A kultúrkörben is jó a hangulat, boldogan járok el a próbákra. Nagyon összeszokott társaság, s mikor utazunk föllépésre vagy versenyre, boldog vagyok, mert olyan a csoportunk, mint egy nagy

család. Az is boldoggá tesz, amikor a szabadkai szimpátiám, aki szintén táncos, SMS-t küld, vagy csetelünk...

Artúrt is sok minden boldoggá teszi, három sarkot kell visszagyalogolnia, ha elkísérik az iskolatársaival a szimpátiáját, mikor hazafelé tartanak a suliból.

– Régebb óta szeretek egy lányt – meséli Artúr –, s boldog vagyok, mikor sulit után hazafelé megyünk. Ő is jókedvű, szeret viccelni, nevetni, mint én, s ilyenkor jól elszórakozunk. Sokan megyünk arrafelé, amerre ő lakik. Igaz, aztán nekem három sarkot kell visszajönnöm, de az nem számít. Különböző én mindig nagyon boldog vagyok, ha valami jó történik velem. A szüleim dolgoznak, a tesóm is a másik váltásban jár iskolába, s esténként, mikor együtt van a család, boldog vagyok. A barátaimmal is jól érzem magam.

Áronnak nagy a családja, hiszen négyen vannak testvérek, s a két nővére, ahogy ő mondja, már kiröppent a házból, gyerekeik is vannak. S mikor mind eljönnek, nagy a boldogság.

– Engem is boldoggá tesz, mikor együtt a család. Boldog vagyok, hogy az én szüleim nem váltak el. Szeretünk nevetni, mert nevetni jó. Szerintem a nevetés az Isten hangja e zűrés világban. Legutóbb karácsonykor volt együtt a család, s nagyon boldog voltam, mikor a testvérem kisfia nagy örömmel vette el a karácsonyfa alól a távirányítós Formulát, melyet én vettem neki. Mert ajándékozni is éppen olyan boldogság, mint valamit kapni. A kisbábjuk néhány hónapos, s már nevet. Persze a barátaimmal is jól érzem magamat – fejezi be Áron.

Izabella meg nem tudott elaludni a boldogságtól, amikor megtudta, hogy megszületett a kistesója.

– Mikor két évvel ezelőtt megszületett a kishúgom – kezd a mesélésbe Izabella –, s anyukám éjjel telefonált, hogy megszületett, olyan boldog és izgatott voltam, hogy nem tudtam elaludni. A németországi kiránduláson is jól éreztem magamat. A sógoromnak 11 unokája van, s az mind ott volt. Együtt játszottunk, beszélgettünk, szórakoztunk. Az idén a szenttamási nagyszüleimnél töltöttük a karácsonyt, s a meghitt együttlét boldoggá tett. Azután a barátaimmal az újévvárás! Persze, a szimpátiám, akivel a földérintő táborban ismerkedtem meg, ha SMS-t küld vagy csetelünk, boldog vagyok.

Tamarának is van kistesója, már egyéves. Ő a pravoszláv karácsonykor érezte jól magát, ugyanis az anyukája szerb.

– Nagy volt a boldogság – mondja Tamara –, mikor a kistestvérem meglátta az ajándékot a karácsonyfa alatt. Ezen a napon a szimpátiámmal bementünk a városba, s örültem nagyon. Boldog voltam, hogy a szeretet ünnepét azzal töltöttem, akit szeretek. A barátaim is mellettem állnak, s az is jó érzéssel tölt el.

Rékának is, mire e sorok megjelennek, kistesója születik. Ettől nagyobb boldogságot nemigen lehet elképzelni.

– Nálunk most ez a legnagyobb öröm – lelkesedik Réka –, hogy kistestvérem születik. A barátaim is sokat jelenetnek, s boldog vagyok, mikor összejövünk, zenét hallgatunk, elszórakozunk. Boldogság tölt el akkor is, mikor meglátom a szimpátiám, s ez gyakran van, mert közel lakik hozzánk. Szerintem a boldogság a legfontosabb a világon. Mert hiába van pénzünk, ha nem vagyunk boldogok, mit ér az élet.

A paulinisták hétköznapijai

Szerbia egyetlen egyházmegyei közeli nyelvi gimnáziuma és kollégiuma Szabadkán található. Ez a Paulinum Püspökségi Klasszikus Gimnázium és Szeminárium, mely a hagyományos gimnáziumoktól elsősorban abban tér el, hogy főként a vallási és filozófiai tanulmányokra helyezik a hangsúlyt, latint és ógörög nyelvet tanítanak a diákokkal, az oktatáson kívül nagy figyelmet fordítanak a fiatalok nevelésére, és szigorú időbeosztás szerint telnek a napok. Az iskolahét hatnapos, de hamarabb kezdődik a nyári szünet, és a felvételi vizsga helyett a plébánoshoz kell fordulni, aki beajánlja a diákot a gimnáziumba. A Paulinum legtöbb diákja az iskola, majd az egyetem elvégzése után egyházi berkekben marad, mint pap, hitoktató, kántor, missziós, de van, aki jogász, tanári, újságírói pályára lép.

A három első fiú, **Sztefanovity Erik, Jan-kai Gábor és Tolnay Jácint** tolmácsolásában most ti is bepillantást nyerhettek e különleges gimnázium mindennapjaiba, ahol a diákélet is kicsit más, mint amit a többség ismer.

Gábor Zentáról érkezett. Papi pályára szeretne lépni, és ehhez a Paulinum volt a legjobb választás.

– Azért szeretnék egyházi szolgálatba lépni, és például hitoktatóként gyerekekkel foglalkozni, mert fontosnak tartom az embereket, a fiatalokat Isten felé fordítani. Én magam vallásos nevelésben részesültem, talán ezért is döntöttem a Paulinum mellett. Kezdetben elég furcsa volt, új környezet, új társaság, de feltaláltam magam. Ha diákként nézem, azt mondanám, hogy tanulás szempontjából nehéz iskola, de ebbe is bele lehet jönni. Nekem a nyelvek jelentettek problémát, mert a magyaron kívül horvát, német és latin tárgyunk is van, de a többivel boldogulok. Nagyobb a

fegyelem, mint más iskolákban, és ezt is nehéz volt megszokni, mert órák után nem lehet csak úgy ledobni a táskát, és egy kis tanulás után élvezni a szabadidőt. Itt minden más – meséli Gábor. Mint mondja, van egy könnyű és egy szigorú stúdium, vagyis tanulási idő, amikor az osztályban tanulnak. A két stúdium között van egy kis szabad idejük, de tulajdonképpen egész napra be vannak táblázva.

Eriket arra kértük, hogy mesélje el egy napjukat a Paulinumban.

– Reggel hatkor kelünk, majd jön a reggeli imádság, kitakarítjuk az osztálytermet, következik a reggeli torna, majd a reggeli után felmegyünk a szobába, bevetjük az ágyunkat. Háromnegyed nyolckor kezdődik a tanítás, és háromnegyed egyig tart. Mindennap hat óránk van, és szombaton is tanítási nap van, de akkor rövidített óráink vannak, néha pedig kirándulni megyünk. Egy órákor van az ebéd, azután fél háromig szabadok vagyunk. Maradhatunk bent a kollégiumban, de kimehetünk a városba is. Másfél órát tart a könnyű stúdium, majd megint szabadok vagyunk ötig, és jön a szigorú stúdium, amikor mindenki magában tanul. Azután átmegyünk a kis kápolnába az esti misére, majd vacsorázunk és a takarodóig megint szabadok vagyunk, de akkor már nem mehetünk ki, legfeljebb ha van szervezett program, koncert vagy irodalmi est – avat be minket a szanádi fiú. Erikhez időnként eljönnek a szülei látogatóba, ő pedig egy-két havonta hazalátogat. Mint meséli, kezdetben nehéz volt távol lennie a családjától, a barátaitól, de idővel megszokta az új környezetet.

– Még nem döntöttem el, hogy mi lesz, de abban biztos vagyok, hogy teológiára szeretnék továbbmenni. Talán diakónus lesz belőlem, de majd kiderül. Kilenc évig ministráltam

a miséken, és megszoktam, hogy közel vagyok Istenhez, aki sokat segített már nekem az életben. Vallásos családban nőttem fel, emellett pedig a dédnagybácsim karmelita szerzetes volt, a dédnagynénim apáca, a másik dédnagybácsim pedig Tiszaszentmiklóson pap, anyukám hittant tanít, tehát az egyházi szolgálatnak hagyománya van a családban. Nem volt egyértelmű, hogy ebbe a gimnáziumba iratkozzam-e vagy inkább az informatikát válasszam, de végül e mellett döntöttem. Elég könnyen beilleszkedtem, bár néhány dolgot nehéz volt megszoknom.

– Nekem is a megváltozott életmódhoz volt legnehezebb alkalmazkodnom – mondja Jácint, aki Királyhalmáról érkezett. Ő egyike azoknak, akik nem egyházi pályára készülnek. Kicsit nehezen viseli a bezártságot, de a tanárok, tantárgyak nem okoznak neki problémát. – A négy nyelven kívül van, matek, fizika, kémia, történelem, informatika, zene, torna, földrajz, művészettörténet és hittan, amiből jelenleg a vallásokról tanulunk. Ez egy kis közösség, sok időt töltünk az idősebb diákokkal is, szabad időmben pedig BMX-ezek, ha jó az idő. Mivel anyukám Szabadkán dolgozik, vele elég gyakran találkozom, de megtörtént már, hogy nem bírtam tovább, és muszáj volt egy kicsit kiszakadnom innen, és hazamenni. Ettől függetlenül az egyházi iskola beleillik a világomba, sokáig ministráns is voltam. A egyik ismerősömtől hallottam a Paulinumról, ő is ide jár, és elmondása alapján megtetszett, ami itt van. Nagyon jó alapot ad ez az iskola a továbbtanuláshoz, ezért döntöttem mellette. Egyelőre nem tudom, hogy az érettségi után merre folytatom, abban biztos vagyok, hogy nem a papi pályát választom, de amit itt kapok, jól tudom majd kamatoztatni.

Sztojánovity Livia

Téli természetnapló

Január és március között a mindenkor időjárástól függetlenül megfigyelhetjük azt az évmilliók folyamatos átadja helyét az érkező tavasznak. Ez akkor is így van, ha, mint az elmúlt évben, szinte kimaradt a tél, és bárhol jártam is, egyetlen alkalommal sem kellett a dermedő fületem dörzsölnöm. A madarak is alkalmazkodni látszanak az utóbbi telek, talán már az általános felmelegedés okozta enyhébb időjáráshoz.

Kárókatona, nagy kócsagok, szürke géme és tőkés récék telelnek át nagyobb számban a hazai vizeken és környékükön. Amiben, persze, mindig ott rejlik az akár végzetessé válható kockázat lehetősége is. Ha ugyanis az enyhébb telek közé mégiscsak beékelődik egy igazán zord, kemény fagyokkal és hófúvásokkal érkező időszak, az itthon maradtak közül sokan talán az életükkel fizetik meg kitelezési próbálkozásukat. Vezessünk naplót a távolinak látszó tavasz apró jeleiről is! Januárban már

javában dobolnak a harkályok. Erdőkben és parkokban különösen a hazánkban gyakori nagy fakopáncsot figyelhetjük meg tevékenysége közben. Esténként rendszeresen megszólal, és huhogó, kacagó hangján küld szerelmes üzeneteket a macskabagoly, s koslató rókák ugatnak az éjszakában.

Februárban néha már megcsordulnak az ereszek, csöpögni kezdenek a kőverre hízott jégcsapok. A néphit szerint Zsuzsanna napján kezd dalolni a mezei pacsirta, de az erdei és a búbospacsirtát is többnyire februárban hallom először énekelni. A parkok öreg fái trilláznak, füttyögetnek a csuszkák, hangolnak, majd a hó vége felé már teli torokkal flótáznak a fekete rigók, tavaszt, „nyitnikét”-et kiáltanak a kertek szénceingéi, és a sort még sokáig lehetne folytatni.

Márciusban bukkan fel a dél felől érkezett cigánycsuk. A szintén frissen hazatért seregélyek a még nálunk időző fenyőrigócsapatokkal együtt keresgélnek a hó

Nagy fakopáncs

terhétől megszabadult, nedvesen gőzölgő legelőkön és napközben is megfigyelhetjük a földeken egymást követő, ilyenkor néha a bambaságig szelíd, szerelmes mezei nyulakat.

Duzzadó rügyek ülnek az ágakon, az erdőszélen virágzik a som, a kiöntésekhez és kubikgödörkhöz egymás után érkeznek a petézni készülő erdei és mocsári békák. Aki nyitott szemmel járja a természet ösvényeit, az elmondottakon kívül még nagyon sok apróbb-nagyobb jelet jegyezhet fel, olyan jeleket, amelyek valamennyien a gyors lépésekkel közeledő tavasz képét vetítik elénk.

Sch. E.

Nagy kócsag

Búbos pacsirta

Tőkés réce

Róka

Gepárd

Melyik a leggyorsabb állat?

A táplálék megszerzéséért lecsapó vándorsólyom akár 200 km/h sebességre is felgyorsulhat. A vadkacsák 100 km/h sebességgel a vízszintes repülés bajnokai. A gepárd a leggyorsabb futó, az amerikai vitroláshal a leggyorsabb úszó, mindkettő 100–110 km/h teljesítményre képes. A gepárd csak rövid távon bírja a tempót, míg az amerikai villás szarvú antilop a 70 km/h sebességet nagyon sokáig tartja. Összehasonlításképpen: egy olimpikon sprinter legfeljebb 43 km/h sebességgel fut.

Leggyorsabbak:

vándorsólyom	200 km/h
amerikai vadkacsa	110 km/h
amerikai vitroláshal	109 km/h
gepárd	100 km/h
sarlósfecske	95 km/h
gazella	80 km/h
oroszlán	80 km/h
amerikai villás szarvú antilop	70 km/h
versenylo	70 km/h
nyúl	70 km/h

Vándorsólyom

ÁLLATKIRAKAT

Tollaival éneklő madár

Egyes madarak, például a kolibrik szemmel követhetetlen sebességgel mozgatják a szárnyukat. Rajtuk is túlszerez azonban egy veréb méretű, dél-amerikai madár, a bunkósszárnjú pipa. A hím pipa másodpercenként több mint százszor képes rezgetetni a szárnyát, ez kétszerese a kolibrik szárnycsapási frekvenciájának. A madár azonban nem a repüléshez használja ezt az elképesztő sebességet, hanem hangkeltésre. A hím a hegedűszerű „énekekkel” a tojó kegyét kívánja elnyerni.

A színpompás bunkósszárnjú pipa (*Machaeropterus deliciosus*) hímjeinek bunkó alakú szárnytollai repülésre nem igazán tökéletesek, annál inkább alkalmasak arra, hogy a nászjáték során lenyűgözzék jövőendő párjukat. A nehéz, specializált tollaknak a szabálytalan szerkezete a felelős azért, hogy a pipa létre tudja hozni az udvarlaskor hallatott, magas hangokat. E hangok a tollak összedörzsölődésekor keletkeznek – az ilyen típusú hangadó mechanizmus gyakori a rovaroknál, például a tücsköknél, de madaraknál első ízben figyelték meg.

Mindkét szárny egyik tollának közepén hét bordaszerű kiemelkedés sorakozik egymás mellett. Az egyik szomszédos toll merev, görbe vége mindannyiszor nekiütődik a bordáknak, amikor a madár a háta fölé emeli a szárnyát, és megrázza a tollait. Az ismétlődő „csapódások” hatására a szomszédos bunkós tollak nagy sebességű rezgésbe jönnek.

A hangadás mechanizmusára a hím udvarlási viselkedéséről készült nagy sebességű videofelvételek elemzésekor derítettek fényt a kutatók. Azért, hogy igazolják, valóban a rezgésekből ered a hím pipa nászéneke, különböző frekvenciával rázta a madár hét, bunkó alakú másodlagos tollát. A megfelelő hangot akkor kapták, amikor a hatodik és a hetedik tollat másodpercenként 1500-as frekvenciával rázták együtt. A többi toll nem adott hangot a rezgetéskor, ami arra utal, hogy inkább a hangok felerősítéséért és szétsugárzásáért felelősek.

Melyik a legveszedelmesebb víziállat?

Az ember számára a legveszélyesebb víziállat a csipős medúza, melynek a csipése alig három perc alatt megölhet egy embert. Az óceánok legveszélyesebbnek tartott ragadozója a fehér cápa és a kardszárnyú delfin (helytelenül: gyilkos bálna), melyek fókákkal, oroszlánfókákkal, és akár nagyobb bálnákkal is táplálkoznak. A cápa a fókák párzása idején azok pihenőhelye körül ólálkodik, míg a kardszárnyú delfin sekélyebb

vizekre kergeti, vagy magát a partra vetve kapja el a fókákat. A medúzák csipése egy évben több ember halálát okozza, mint a cápa- vagy bálnatámadások.

Legsúlyosabb ragadozók

Név	súly	hossz
kardszárnyú delfin	9000 kg	9 m
óriás fehér cápa	3300 kg	4,5 m
elefántfóka	2300 kg	5 m

HOROG

Jászkeszeg

Leuciscus idus (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Mérsékelt magas hátú, oldalról lapított hal, hát- és hasvonal a hasonló mértékben ívelt. Hátúszója, melyben 8–9 osztott sugár van, kicsivel hátrébb kezdődik, mint a hasúszók. Fark alatti úszójának a szegélye homorú, magát az úszót 9–10 elágazó sugár támasztja. Feje és szeme közepes nagyságú, szája viszonylag kicsi, csúcsba nyíló. Szájszöglete nem éri el a szem elejének vonalát. Pikkelyei aprók, de elég erősen ülnek, számuk az oldalvonal mentén 55–60. Az idősebb példányok alsó úszói sőtétvörösek. A nagyobbak 30–40 cm hosszúak, de kivételesen a fél métert is elérheti.

Hasonló fajok. Az alakját tekintve hasonló bodorkának a szemgyűrűje rendszerint narancsos árnyalatú, és oldalvonalán csak 40–46 pikkely van. A leánykoncér oldalvonal a mentén is csak 44–49 pikkely számlálható, és a szája félig alsó állású. A vörösszárnú keszeg oldalvonalán is csak 38–42 a pikkelyek száma, szája pedig felső állású. A nyúldomolykó szája félig alsó állású, a domolykó és a balin szája viszont nagyobb, eléri a szemük vonalát.

Környezet. A folyók dévérzónájának jellemző hala, de megtalálható a márnázónában és a sügérzónában is. Többnyire magányosan járja a mélyebb és nem túl gyors vizeket, ősszel viszont nagy csapattal gyűlik a telelésre alkalmas mélyebb részekben.

Táplálék. A fiatal ivadék táplálékát planktonszerkezetek adják, az idősebbek főleg kisebb gerinctelen állatokat fogyasztanak, de nem hiányzik étlapjukról a növényi táplálék, a szerves törmelék és az apró hal sem.

Szaporodás. Május–júniusban ívik az 50–70 cm mélységű szélvizekben. Ikráját a sódere mederfenékre vagy vízínövényekre rakja. Az ikraszemek átmérője 1,6–2,3 mm, számuk 50–150 ezer. Ivaréretté a tejesek 3–4, az ikrások 4–5 évesen válnak.

Elterjedés. Folyóvizeinkben őshonos euro-szibériai elterjedésű faj. Megtalálható a Rajnától egészen a Léna vízrendszeréig.

Jelentőség. A jászkeszeg a felszín közelében, vízközt és mederfenéken is fogható. Húsa kissé szálsós, de sült és főzve egyaránt ízletes.

Harka Ákos–Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

A bölcsész tudor nagykereskedő

Ranko Travar személyében horgászrovatunk újabb támogatót szerzett. Igen érdekes egyéniségről van szó. Bölcsész tudományból szerzett oklevelet, majd magiszteri fokozatot, melynek dolgozatát Lukács György munkásságáról írta. Ennek tükrében kissé furcsán fest, hogy végül is a horgászás világában kötött ki, és már több mint tíz éve horgászfelszerelés nagybani forgalmazásával foglalkozik. Talán azért alakult így, mert Ranko gyerekkora óta szenvedélyes horgász, a vízpart jelenti számára azt a világot, ahol otthon érzi magát. Szakavatott zsinórátató lévén nem jelent neki gondot, hogy a világ pecaparáinak hatalmas kínálatából olyan termék forgalmazása mellett döntsön, amelyre – mint mondani szokta – az „ár és minőség igen kedvező aránya” jellemző. Kínálatában

kizárólag olyan gyártók termékei szerepelnek, akik megfizethető áron kifogástalanul készítenek. Rankóra silány terméket rászógni nem lehet, hiszen ami ígéretes, azt elsőként maga próbálja ki, majd hétfőpróba sporttársaival élesben, huzamosabb időn keresztül vizsgálataja.

De nemcsak a vízparton, meg a pecaparcra jeleskedik. Ranko kimondottan jó tollú horgászszakíró is, a szerb nyelvű horgászlapok hasábjain időről időre színvonalas írásai jelennek meg. Ezekben már nem az általa forgalmazott termékekről szól az olvasónak, hanem élményeiről számol be. Mivel gazdag zsákmányt tud felmutatni, mondanivalója is bőven akad.

Biztosra vehető, hogy a tőle kapott horgok nálatok is jelesre fognak vizsgálni.

Küldjétek...

- **Élménybeszámolót** (Érkeznek már, de kell még!)
- **Ilyen halat fogtam!** (Képpel, leírással, helymegjelöléssel...)
- **Milyen halat fogtam?** (Képpel, leírással, a halszakértőknek feltett kérdéssel...)
- **Bemutatom horgászhelyemet, horgászvizemet**
- **Lefényképeztem!** (Fotóitokat legjobb fotósaink fogják értékelni.)
- **Van egy kérdésem!**

Írásaitokat (névvel, címmel... ellátva) lapunk címére

**Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1.,
21000 Novi Sad**

küldjétek.

E-mail címünk

jopajtas.bum@magyarszo.com

Jó fogást!

Január 28.

Ma Károly, Karola, Ágnes, Tamás, Apollónia, Inez, Péter, Amália, Margit napja van.

Amália

Germán eredetű név, az Amal- kezdetű germán női nevek önállósult, német becéző rövidülése. Jelentése: az Amálok, gót királyi család nevéből való, védelem.

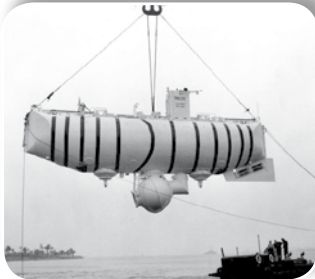
Margit

A görög eredetű latin Margareta név megmagyarosodott alakja. Jelentése: gyöngy. A németben és a svédben is ebben a formájában használják. Legismertebb viselője Árpád-házi Szent Margit, IV. Béla király leánya.

1805. január 28. (205 éve történt)

Meghalt Csokonai Vitéz Mihály költő, író műfordító, színész (Dorottya). Lilla-verseinek ihletője nagy szerelme, Vajda Julianna volt. Versei mellett kiemelkedik A méla Tempefői című színműve és Dorottya című vígposza.

1884 (126 éve történt)

Megszületett Auguste Piccard svájci fizikus, akinek (a maga által szerkesztett, légmentesen zárt, nyomáskiegyenlített kabinban) elsőként sikerült (héliummal töltött léggömbbel) 16 197 méter magasságba emelkednie. Később áttért a mélytengeri kutatásokra: megszerkesztette a Trieszt batiszkáft (mélytengeri merülőhajót) melyel – ballaszt súlyokkal és két propellerrel manőverezve – 1953-ban elérte a 3150 méteres mélységet. 1960-ban – ugyancsak a Trieszt batiszkáffal – Auguste Piccard fia, Jacques (olv.: Zsak) a Marianna-árokban elérte a ma is világrekordnak számító 10 915 méteres mélységet – ez ugyanis a Föld tengereinek legmélyebb pontja!

Január 29.

Ma Adél, Ferenc, Valér, Etelka, Jónás, Szaléz, Szalók, Adelaida napja van.

Szalók

Régi magyar személynév. Eredete bizonytalan. Feltehetőleg a Szal-, Szol- kezdetű nevek régi magyar, -ók kicsinyítő képzős becézője. Lehet azonban szláv eredetű is. Török származtatása, mely szerint a jelentése balkezes volna, vitatott.

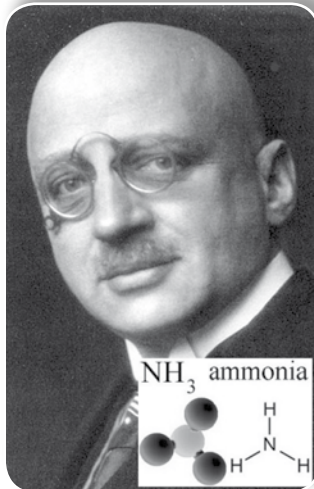
Adelaida

A német Adelheid név francia formájából származik. Elemeinek jelentése: nemes + alak, személy.

1876 (134 éve történt)

Budapesten 72 éves korában meghalt Deák Ferenc magyar politikus, akit kortársai „a haza bölcsé”-nek nevezték megfontoltsága és tisztessége miatt.

1934 (76 éve történt)

Meghalt Fritz Haber német kémikus, aki az 1918-as év kémiai Nobel-díját 1919-ben kapta meg „az ammónia elemeiből való szintéziséért”. Az ammónia (NH₃) ma is az ún. Haber-Bosch eljárással készül.

Január 30.

Ma Gerda, Martina, Gellért, Orgona, Jácinta napja van.

Martina

A latin Martinus női párja. Jelentése: Mars istenhez hasonló, merész, bátor.

Gellért

Germán eredetű név, a Gerhard, Gerhart névből származik. Jelentése: gerely, dárda, erős, kemény.

1933 (77 éve történt)

Kancellárrá nevezték ki Hitlert, és ezzel megkezdődött a második világháború előkészítése.

1937 (73 éve történt)

Megszületett Vanessa Redgrave Oscar-díjas angol színésznő (Nagyítás, Tea Mussolinivel).

Január 31.

Ma Marcella, János, Lujza, Péter, Ludovika, Geminian napja van.

Ludovika

Germán, ófrancia, latin eredetű név, a Lajos férfinév latinosított alakjának a női párja. Jelentése: hírnév, háború.

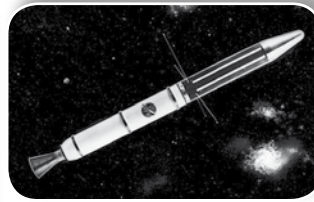
Geminian

Latin eredetű név, a Geminianus név rövidülése. Jelentése iker.

1918 (92 éve történt)

Oroszországban bevezették a naptár-reformot. E naptól a Gergely-naptárt használták, ezért január 31. után február 14. következett.

1958 (52 éve történt)

Az Amerikai Egyesült Államok Föld körüli pályára bocsátotta első mesterséges holdját, az Explorer-1-et, ezzel belépett az űrkorszakba.

Február 1.

Ma Ignác, Kincső, Brigitta napja van.

Ignác

Latin eredetű név, az Ignatius név rövidülése. Jelentése: tűz.

Kincső

Jókai Mór névalkotása, A jövő század regénye című művében. Ott helynév, az elképzelt őshaza magyar formájú neve, amelynek a kínai változata Jókai szerint Kin-Tseu. Ennek a forrása a King Csou ókori kínai tartománynév. A játékos alkotású irodalmi helynévből a 20. században vált női név. Jelentése: számomra ő a kincs.

1709. február 1. (301 éve történt)

Megmentették Alexander Selkirket, azaz Robinson Crusoe-t, aki egy valószínű személy volt, csak a története hangzik másképp, mint ahogy Daniel Defoe megírta. Selkirk ugyanis nem hajótörés következtében került a Juan Fernandez-szigetcsoporthoz egyik kis szigetre, Mas a Tierrára. (A sziget a valószínűleg a Csendes-óceánban van, nem a Karib-tengeren, mint Robinson szigete). Fellázadt kapitánya ellen, aki ezért a szokásokkal ellentétben nem végeztette ki, viszont kitette az első útjába eső szigetre, némi élelem, szerszám és egy puskával társaságában. A legközelebbi hajó csak 52 hónap múlva járt arra, ez felszedte Selkirköt és hazaszállította Angliába.

2003. február 1. (7 éve történt)

Lezuhant a Columbia űrrepülőgép, a fedélzetén utazó mind a hét űrhajós életét veszítette. A vizsgálatok szerint a baleset a felszállás során megsérült külső borítás miatt történt a leszállás során. A fedélzetén Rick Husband, William McCool, Michael Anderson, David Brown, Kalpana Chawla, Laurel Clark és Ilan Ramon űrhajósok utaztak.

<http://www.urvilag.hu/article.php?id=633>

Február 2.

Ma Karolina, Aida, Gergely, Johanna, Áron, Mária, Brúnó napja van.

Aida

Verdi hasonló című operája főszereplőjének a neve.

Brúnó

Ófelnémet eredetű név. Jelentése: barna, barnamedve.

1882. február 2. (128 éve történt)

Megszületett James Joyce író költő, író, akinek leghíresebb műve az Ulysses. További művei: Dublini emberek, A báberokat learatták és a Számkivetettek. http://hu.wikipedia.org/wiki/James_Joyce

1920 (90 éve történt)

Meghalt Szinyei Merse Pál festőművész (Majális).

Február 3.

Ma Balázs és Oszkár napja van.

Balázs

Latin-magyar eredetű név. Jelentése: királyi. Más magyarázat szerint az ismeretlen eredetű latin Blasio családnevből származik.

Oszkár

A régi germán Ansgar névből származó angol és skandináv névből ered. Elemeinek jelentése: isten(ség) dárda. Északi germán eredetű. Jelentése: jó dárda. Ír-kelta eredetű. Jelentése: szarvas kedvelő.

Balázsolás

Balázs-napi szokás a balázsolás (Balázs püspök ünnepe): a torokfájásokat parázsra vetett alma héjával megfűstölik, hogy ezzel a fájdalmat, betegséget okozó gonoszt elűzzék.

Balázsjárás

Balázs (a diákok patrónusa) és Gergely (I. Gregorius pápa) napja volt az iskolások ünnepe. Ilyenkor a diákok házára járva jelmezben vonultak fel, adományokat gyűjtöttek az iskolának és új diákokat toboroztak.

1468 (542 éve történt)

Meghalt Johannes Gutenberg (eredeti nevén Glensfleisch) német nyomdász, a mozgatható, kirakható betűkkel történő könyvnyomtatás feltalálóját. Sokan – tévesen – a nyomtatás feltalálását kötik a nevéhez, de tény, hogy találmánya indította be azt a kulturális forradalmat, melyet sokkal később Guenbergalának neveztek el.

A Tokióban (Japán) 10. alkalommal megrendezett nemzetközi környezetvédelmi gyermekrajzpályázaton a zsűri több első díjat osztott ki.

Az egyik **első díjat Tóth Johanna** (a képen) a szabadkai J. J. Zmaj iskola 4. c osztályos tanulója érdemelte ki. Díjként rajzának másolatát falra akasztható kép formájában, rajzfelszerelést és oklevelet kapott ajándékba. Rajza helyet kapott a katalógusban is. Egyébként a pályázatra a világ 66 országából összesen 15 441 munka érkezett.

A lengyelországi Torun városkában 16. alkalommal megrendezett grafikai biennálén nagyon szépen szerepeltek a szabadkai EmArt műhely növendékei. A legnagyobb sikert Dudás Róbert (a képen) érte el: CD-karca díjazott lett, Danilo Jovanović, László Roland, Vita Miković, Novotni Natália, Ivana Parčetić, Prole Laura, Miloš Purić, Sándor Florián és Takács Anita munkáira oklevelet kapott. A grafikai pályázatra összesen 11 351 munka futott be a világ 39 országából.

(Emi)

Lexikon

NEVEM: **Zámbó Illés.**

TELEFONSZÁMOM:

065/40-55-798,

025/786-139.

MELYIK SULIBA,

OSZTÁLYBA JÁROK?

József Attila iskola,

Bácskertes, 2. osztály.

KEDVENC TANTÁRGYAIM:

Matek, környezet,

angol, szerb, sakk,

hittan.

AMI NEHEZEN MEGY:

Magyar.

KEDVENC TANÁRAIM:

Zsivu Péter, Molnár

Gizella, Janovics Mária.

KEDVENC FILMJEIM:

Transformens, Zack és

Cody.

KEDVENC ÉNEKESEM: Hanna

Montana.

KEDVENC SZÍNEM: Kék.

KEDVENC ÉTELEM, ITALOM:

Spagetti, Coca-Cola.

KEDVENC ÁLLATOM: Cica.

KEDVENC ÉVSZAKOM:

Tavaszi.

Ha túl gyakran jut táplálékhoz a szervezet, csökken a mozgásvágy: ennek egy molekuláris kapcsoló az oka, amelyet az inzulin irányít – derítette ki egy svájci kutatócsapat. Megállapításuk szerint helytálló a régi mondás, miszerint reggelizni császárként, ebédelni királyként, vacsorázni pedig koldusként érdemes, a legfontosabb azonban, hogy a köztes időben semmit se együnk. Eddig is közsímt volt, hogy az étkezések közötti „bőjt” alatt zsír ég el a májban. Újdonság azonban, hogy a foxa2 nevű transzkripció faktor kulcsszerepet játszik az étkezések és a mozgás viszonylatában – állítják a zürichi műszaki főiskola molekuláris biológusai.

Jódal Rózsa

Sárika, Fanni és a világháló

Fanni már kész nagylány. Iskolás. Tud olvasni, írni, számolni. Sőt: apa már arra is megtanította, hogy a számítógépen böngésszen. Ha kereszt-mamától állatos vagy virágos film érkezik „emilen”, vagyis e-mailen, azt is el tudja indítani. Rákattint jobbról a gemkapocsra, s akkor elindul a film. Van, hogy az egész – az első képtől az utolsóig – magától legördül. Ha nem, Fanninak az sem okoz gondot. Apró mutatóujjával ügyesen nyomkodja az „egér” bal fülét, mire a képernyőn engedelmes, egyenletes egymásutánban jelennek meg a képek. Fanni büszke a tudományára. Le is nézi Sárikat, a hűgát, akinek „dunsztja”, azaz fogalma sincs az egészről.

– Ez nem kis pisis óvodásoknak való! – morogja most is, hogy Sárika mohó kíváncsisággal odacövekeli magát melléje. Fanni éppen egy „vadiúj”, ma érkezett állatos filmet „bont ki”. – „Open.” Erre most rá kell klikkelni. De csak egyszer ám!... Hozzá ne nyúlj!

– Ez mi? Ez a nagy pöttyes? És miért néz olyan mérgesen a nagy zöld szemével? – kérdezi Sárika, és megigazítja a szemüvegét.

– Leopard – szűri a foga közt Fanni.

– Jé... Ennek a nagy szemű brekusznak meg két feje van?

– Maf! Nem látod, hogy a vízben tükröződik az árnyéka? Eredj innen! Halvány fogalmad sincs az egészről.

– A békákról? – Sárika hangja ijedt és alázatos.

– Se a fotózásról, se a filmezésről. Tudd meg, nekem fényképezőgépet, sőt kamerát is vesznek!

– Apák? Mikor?

– Majd. Egyszer.

– Amikor majd nagyon jó lesz, ugye, akkor?

Sárika tovább ácsorog a nővére mellett, és elbűvölten bámulja a képernyőt. – Mond, ez a nagy fehér bundás a kis jegesmacinak a papája vagy a mamája? És simogatja, vagy inkább vakargatja az állát? Vagy... És...

– Nem hallottad? Lódulás! – emeli fel a hangját Fanni, majd hirtelen mást gondol. – Neked még van szaloncukrod. Adi a maradékot.

– Hogy is ne! Nem elég, hogy kiválogattad, és az összes kókuszosot és mogyorósat behabzsoltad? ...Jaj, nézd a rókucit! Ez biztosan ő, olyan szép vörös, és olyan nagy lombos-lompos a fehér végű farkincája, mint Vuknak. Meg Csilicsali Csalavári Csalavérnek. De miért szomorú?

– Szóval: lesz szaloncukor, vagy nem lesz?

– Olyan bánatos szegény, pedig körülötte minden csupa virág, mint a Piroska és a farkasban, emlékszel? Ott is, és akkor a nagy gonosz farkas azt mondta Piroskának, hogy szedjen egy csokorral, mert a nagymamája biztosan...

Fanni lekopja hűga orráról a kis ócska, cipőpertlin lógó pápaszemet, és anyag mozdulattal felteszi a faliszekrény egy jó magas polcára.

– Mit csinál? Most nem látok... – Sárika vaksin közelebb hajol az ekránhoz. – Csak... olyan foltokat... Ez a róka füle? Vagy egy lepke? Adi a szemüvegemet. Gyorsan! Olyan szép!

– Szép bizony! – kuncog Fanni gonoszul, és továbbgörgeti a filmet.

Sárika egy darabig még ott topog, kérincsel, sőt hangos, könyörgő sírásra is rázendít, de nincs kegyelem. Fanni fagyos hallgatásba burkolódik. S közben látványosan továbbgörgeti a filmet.

Sárika végül elkullog. Félúton megáll, vágyakozva mered a monitorra, rápislant a nővére, aztán felkapaszkodik a kanapéra. Könnytől mazatos arcscakáját beletemeti az egyik diványpárnába.

Csend honol a szobában. Csak a film kísérezőnéje recseg rendületlenül. Régi felvétel lehet.

Fanni egy idő után elkedvetlenedik. Nézi is, nem is a filmet. Egykettőre a végére ér. Ásít egyet, ismét az elejére kapcsol. A hűgára les. Figyeli-e a kicsi, mit csinál? Irigyl-e, hogy ő vidáman tovább filmezhet, neki senki nem parancsol? Sárika feje továbbra is a párnába fúródik. Nem mozdul. Elaludt volna? Olyan unalmas így egyedül mozogni. Nincs, aki kérdezzesse, nincs, akinek magyarázzon.

A kicsinek váratlanul úgy rémlik, hogy „látja”: jegesmaci-mama lomhán a szekrényhez cammog, esetlenül felágaskodik, leemeli a polcra a szem-

üveget... Nini, még meg is törli... Aztán a bocsával együtt odaüget hozzá, és kétoldalt a fülére akasztja. A szemüveg szára beleakad Sárika hajcsatjába, kibomlik a kis, ritka kefehaja. – Jaj, te, vigyázz a hajamra, hallod-e!

Már megint ott áll a számítógép előtt. Még hogy áll? Ül. Fanni odahúzott neki, maga mellé, egy másik széket, azon trónol, majd kisvártatva, térdel. Így kényelmesebb. Jegesmaci a képernyőről mosolyog rá, a bocs integet is, sőt feléje dob egy hógolyót. Sárika elkapja a fejét. De már egy másik kép tűnik fel: egy vízesés tetején, a háborgó hullámokban egy csíkos valami heverészik... vagy úszkál? – Ez is párdúc? Jaj, nézd, leesik! Mindjárt lesodorja a víz...

– Ha csíkos, akkor tigris. Erre mérget vehetsz... Csakugyan, valahogy túl nyugodtan ül. De ha le is sodródna... azt mondják, a tigrisek tudnak úszni.

– Biztos? És ha megfullad?

– Nem fulladok meg – mondja a tigris, és lehunyja a szemét. – Ebben a forráságban kimondottan jólesik ez a hús víz. Inkább ti is tanuljatok meg úszni, bikficek.

– Én már tudok. Úszógumival egészen jól megy – nevet fel Sárika megkönnyebbülten, és már a következő képre figyel. – Fannikám, ezek a kutyák...

– Farkasok. Nem kutyák. Farkasok.

– ...mitől félnek a farkas-barkasok, hogy úgy összebújnak?

– Talán a vadásztól. Csakugyan, hogy összebújtak! A szemükben vad rémület.

A két gyerek szemében is rémület. Féltik a farkasokat az Ismeretlen Veszedelemtől. Fanni gyorsan továbbhajtja az egeret.

– Látod ezt a nagy fehér madarat? Az a neve, hogy hóbagoly. Kereszt-mama mondta.

– De mit akar ettől a nyusztól?

– Kettőt találathatsz.

– Csak nem akarja – megenni? Ezt az édes nyuszkót? Ne engedd! Fankó! Gyorsan! Gyorsan hajtsd tovább!

Fanni is sajnálja a nyuszt. – Lehet, hogy... egyszerűen elszalad. Az ilyen kisállatok sokkal fürgébbek.

– Fürgébbek, mint azok a nagy, csúnya, kövér fehér hóbagolyok, ugye?

– Hóbagolyok. Igen. Holtbiztos. Erre mérget vehetsz.

A két kislány elégedetten összenevet. A kölyöknyúl pedig – Sárikának legalábbis úgy rémlik – váratlanul leugrik a képernyőről, és beinal valahova, talán a szekrény alá. – Láttad? – kérdezi a kicsi ragyogva.

– Kattintottam. Már nem eshet bántódása – mondja Fanni.

A képernyőt most egy hatalmas, gubancos sörényű oroszánfej tölti be. Az állat jobb mellő mancsával félig eltakarja szőrös, lesunyot pofáját.

– Ez a Leó miért takarja el a szemét?

Fanni a billentyűzetet nézi. Sokáig és merőn. – Lehet, hogy szégyelli magát – mondja sokára. – Azért.

– Miért szégyelli magát a Leó?

– Biztos oka van rá – mondja Fanni, fél karjával átöleli a hűgát, és beleborzol a hajába, belecsókol a nyakába.

Sárika felvihog. – Juj! Ez csikland!

– Van egy virágos filmem is – mondja Fanni nagylelkűen. – Akarod, hogy azt is megnézzük?

Jó lecke volt...

Egy nap egyedül kellett szembenéznem a napi teendőikkel. A szüleim és a testvérem sem voltak otthon. Még nem történt ilyen, de úgy gondoltam, sebjaj, egyszer ezt is ki kell próbálnom!

Csörgött az óra, lassan és álmosan felkeltem. Csigalassúsággal mentem le a lépcsőn, majd meg-reggeliztem.

– Nézd csak! Hát ott egy szemtelen légy! – kiáltottam fel. – Le kell csapni!

Szaladtam a légyecsapóval, ám mire odaértem, a rovarnak már csak hült helyét találtam.

– Az ördögbe vele! Nem baj, majd másodszorra sikerülni fog!

Ettől a perctől foga mindig magamnál tartottam a „fegyveremet”.

Alig telt el fél óra, és ismét megpillantottam. Megpróbáltam becserkészni, majd leütni. A legyet, vagy ahogy én nevezem, pusztuljkát sikerült lecsapnom, de egy szép váza is ott hevert mellette darabokban a földön.

– Jaj! Most mit csináljak? Anyu nemrég vette ezt a vázát, és én eltörtem.

Gondolkodtam, mit is tehetnék.

– Összeragasztani lehetetlen, de ha a szemetesbe teszem... – villant fel bennem az ötlet, az sem jó. Bármikor kinyithatják a szemetest, és akkor észreveszik.

Reménytelennek tűnt. Ám egy váratlan pillanatban kinyílt az ajtó. Anyukám jött haza.

Köszöntem, mintha mi sem történt volna, és megpróbáltam elterelni a figyelmét a vázáról.

– Zsóka! A váza miért hever a földön? – kérdezte kissé meglepetten, de inkább dühösen anyu.

– Hát anyu, tudod, az az igazság, hogy a légy tehet róla, mert én csak le akartam csapni...

– Keresd gyorsan egy olyan vázát, amelyik ehhez a virághoz illik!

– Máris! – mondtam.

Kerestem egy másik vázát, de egy dolgot megtanultam: a legyekkel jobb óvatosságnak lenni. Némi lyukuk olyan „piszok”, hogy olyan helyre repül, amely számára biztonságos, nekem viszont galibát okoz.

**Tomasich Zsóka, 6. osztály,
Thurzó Lajos iskola, Zenta**

Iskolai himnusz

*Hunyadi, áldd meg az iskolát
Sok jó jeggel,
Ahol fizikát, biológiát
Tanultunk örömmel!*

*Sok nyelvet tanultunk,
És mindegyikbe belegabalyodtunk,
Mert túl nehézek voltak
Ezek a tantárgyak.*

*Füzetekbe írtunk,
Könyvekből olvastunk,
Nagyokat ásítottunk,
Mindent megjegyeztünk.*

*Óvodásként kezdtük,
Felnőttként befejeztük,
Nem szerettük,
Mégis nehezen feledjük.*

**Pusin Viktor, 8. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

„Jól” feleltem

– Jaj, de jó! Szombat van! – kiáltottam fel örömben. – Ma egész nap lustálkodni fogok!

Beültem a fotelba, és néztem a kedvenc sorozatom. Annyira belemélyedtem, hogy egyszer csak megláttam magam előtt a kémianárnőt. Borzalmas látvány volt. A fülei hegyesek voltak, a szemei piro-sak, haja nem is volt, a körmei hosszabbak voltak, mint a nagymamámé. Azt gondoltam magamban, hogy nem lesz ennek jó vége, ha felelünk. Leült, és látszott rajta, hogy engem szemelt ki áldozatnak:

– Kurina Viktória! Táblához! Most, rögtön! – kiáltott.

Kimentem a táblához. Mondat, hogy írjak fel egy reakciót. A kezeim reszkettek, és dadogva beszéltem.

– Enkettőcéelhárom plusz hákettőő, keletkezik...

Annyira húztam a szavakat, és dadogtam, hogy a tanár nő rámszólt:

– Kislányom! Ne dadogj! Beszélj rendesen, mert felfallak vacsorára!

Hát nekem nem kellett több, olyan gyorsan kezdtem beszélni, hogy az osztály csak ámuld és bámuld:

– Tanár nő! Azt hiszem mindent elmondtam!

– Igen! Mindent! – felelte a tanár nő.

Úgy éreztem magam, mint egy hős, aki legyőzte az ellenséget.

– Ülj le! Hármast! – mondta.

– Mi? Mi?... Kérem, tanár nő! Én tanultam, min-dent tudtam, és most hármast?

– Igen! Hármast...

– De, tanultam! Miért hármast?

– Mert azt mondtam, hogy hármast!

Tíz percig ez járt a fejemben. Hármast, hármast, hármast... Nem hagyhattam, hogy beírja őra végén a hármast, és szembeszálltam a tanárnővel:

– Én ötöst akarok! Ötöst, ötöst!

A tanárnőnek fellángoltak a szemei, és látszott rajta, hogy csatát akar. Mérges voltam rá nagyon, és átváltottam valami farkasféleséggé. Úgy küzdöt-tünk, mint a gladiátorok.

Minden elsötétült előttem, és megláttam egy kezét:

– Mi ez? Mi ez?

– Én vagyok, lányom! Fel akartalak kelteni, mert ebédelünk! – szólalt meg anyukám.

Leültem enni, és utána elkezdtem tanulni a ké-miát, nehogy úgy járjak, mint álomban a farkas és a bestia.

**Kurina Viktória, 8. osztály,
Đuro Salaj iskola, Szabadka**

Iskolába menet

*Felkelek, kibújok az ágyból,
Elkészülök, kilépek a házból.
Szomorú, ködös, deres minden,
Csak minél messzebb innen.
Az iskola utcájába fordulva,
A kipufogógáz az orromat szúrja.
De mennem kell, „fel a fejfel”,
Sietni, hogy ne késsek el.
Sehol egy árva lélek, de kutya sem,
Csak a cukorgyár zúg csendesen.
Még csak egy sarok, nem kell sok,
Idejében az iskolába jutok.
Ezt a helyzetet utálom a legjobban,
Mikor az egész világ csak rohan.*

**Szabó Árpád, 8. osztály,
Moša Pijade iskola, Torontálvásárhely**

Rossz fát tettem a tűzre

Erőltetni kell egy kissé az agyam, hiszen törté-netek velem a cím alá kívánczó dolgok, habár nyu-godt gyerek vagyok, és anyuék sem panaszkodnak rám.

Erre a történetre, amit most leírok, anyukám emlékeztetett, ő meg én voltunk otthon, a testvé-rem meg apa a szokásos férfias dolgaikat intézték. Az anyukám is bütykölt valamit, talán a másnapi ebédet készítette, mikor a kezembe akadt a bátyám patentceruzája. Mivel csak hároméves voltam, nem igazán tudtam mire vélni a szerkezetet. Addig-ad-dig forgattam, szereltem, míg a végén lévő töröl-gumit lecsavartam a helyéről. Valószínűleg meg is kóstoltam, de mivel nem ízlett, gondoltam, van sza-ga. Mohón szagolgattam, s mivel semmiféle illata sem volt, hát feldugtam az orromba. Anya már csak arra lett figyelmes, hogy valahogy furcsán veszem a levegőt. Rögtön szaladt velem az orvosi rendelőbe, tudniillik anya nagyon ideges természetű.

– Nyugodjon meg, asszonyom, örüljön, hogy nem babot vagy kukoricát dugott fel! – szólalt meg egy orvos.

Anyának persze egyik fülén be, a másikon ki, nem nyugtatták meg az orvos szavai.

– Teszünk egy próbát, ha nem sikerül kiszedni, átmennek Zentára! – mondta a doki.

A doktor úr magas volt, a haja nem túl hosszú, szakálla viszont elég tekintélyes. Kedvesen szólt hozzám, nem durván. Próbált felkészíteni, hogy nem túl kellemes élményben lesz most részem, de nem fog nagyon fájni. Jó orvos volt.

Anya fogta a fejem, hogy ne mozgassam, de ezt nem is tettem, hiszen szerettem volna, ha az a va-lami kikerül az orromból. Láss csodát! A nővér néni kiszedte. Anyu és én is nagyon örültünk, hogy a tör-lógumi már nem az én orromban tanyázik.

– No, kislány! Măskor se az orrodba, se a füledbe ne rakj semmit, csak a szádba, ami odavaló! – mon-dta nekem búcsúzóul az orvos.

Igaz, ilyen butaságot soha többé nem csináltam, arra a bizonyos „kampós ollóra” ma is határozottan emlékszem. Ilyen butaságot tényleg nem csináltam többé, mást viszont igen, de az már egy másik tör-ténet.

Vastag Tímea, Cseh Károly iskola, Ada

Calbert Szabina szabadkai tanuló rajza

Ábelnél jártam a Hargitán

A házunk ablakából jó kilátás nyílik a Hargitára. Így jutott eszembe egy nap, hogy arrafelé sétáljak.

A gyönyörű táj úgy magával ragadott, hogy észre sem vettem, hogy közben eltévedtem. Nagyon megijedtem, mert erősen kezdett havazni. Kezemből már megdermedt a hidegtől. Csak kószáltam a havazásban, amikor végre valami fényt láttam meg a távolban. Ettől erőre kaptam, és meg sem álltam odáig. Kicsit félve kopogtam be a házikó ajtaján. Egy fiatal fiú nyitott ajtót. „Hol jársz te itt, ahol a madár se jár?” – kérdezte, majd behívott, és a kályha mellé ültetett. Ábelnek hívták. Ő volt itt az erdőpásztor. Megmutatta a könyveit. Egész kis könyvtára volt, de ez nem is csoda, hisz Ábelnek az olvasás a kedvenc szórakozása. Később azt is elmesélte, hogy egy Fuszulán nevű család becsapta favásárláskor.

A beszélgetést korgó gyomrom szakította félbe. Ábel kivezetett a faház mögé, ahol egy kecske várta, hogy megfejjük. Vacsorára tejet és puliszkát ettünk.

Aggódtam, hogy jutok haza, de új barátom megnyugtatóan, hogy másnap segít a tájékozódásban. Megnyugodtam, és így a kimerültségtől és a jó vacsorától hamar elaludtam. Reggel már süttött a nap, amikor valami zajra ébredtünk. Kiszaladtunk a ház elé, és hallgatóztunk. Azonnal felismertem édesapám hangját. A nevemet kiáltozta. Keresett, hiszen nem értem haza tegnap estig. Mi is kiabálni kezdtünk, hogy megtalálja Ábel kunyhóját. Nagyon megörültünk egymásnak.

Elbúcsúztunk Ábeltől. De apám hálából, amiért a fiú befogadott éjszakára, és ezzel megmentette az életemet, később ételmet és takarókat küldött neki.

Örülök, hogy a sors egy ilyen talpraesett és okos fiúval hozott össze. Megbeszéltük, hogy tartani fogjuk a barátságot.

**Kosaras Elizabet, 7. osztály,
Moša Pijade iskola, Pacsér**

Huszák Melisza szabadkai tanuló rajza

Édes korcsolyám!

Nem szeretek tanulni, és nehezen is megy nekem.

Ötödikben történelemből ellenőrző előtt a szüleim megígérték, hogy ha ötöst vagy legalább négyest kapok, vesznek nekem egy görkorcsolyát. Ezt az ajánlatot ösztönzésnek szánták. Ennek én nagyon megörültem, és tanultam is, csak hamar ráuntam a tanulásra. Megírtuk az ellenőrzőt, ami sikerült is meg nem is. Otthon azért azt mondtam, hogy jól sikerült, és mindent tudtam. Mivel másnap vásárolni mentek szüleim a városba, már meg is vették nekem a görkorit. Nagyon örültem, és két napig sokat görkorcsolyáztam, nagyon belezúrtam. De elkapott az ellenőrzőket, és én csak hármast kaptam.

Féltem, mit szólnak a szüleim, de a korcsolya már az enyém volt. Otthon aztán jól leszidtak, és a korcsolyát az öcsémnek adták, ráadásul szobafogságot is kaptam.

Sokkal rosszabb volt így az ablakból nézni az öcsémet, s látni, hogy száguldozik az „én” görkorim-mal. Kár volt előre inni a medve bőrére.

**Bózsity Martin, 6. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Így felelünk mi

A felelés és az ellenőrző egyfajta tudásfelmérés. A feleléstől jobban szoktam tartani, mivel akkor gondolkodni és beszélni is kell egyszerre. Az ellenőrzőt átgondolhatom, és ha megvan a helyes válasz, akkor leírom. A felelésben még az is rossz, hogy mindig akkor feleltem a tanár, amikor épp nem tanultam. Most egy ilyen történetet fogok elmesélni.

Előző nap a suliból hazaérve egyből a számítógép elé ültem. A gép előtt „felejtettem” magam, aminek az lett a következménye, hogy nem tanultam meg rendesen a tegnapi leckét. Én is, mint a többi társam, abban reménykedtem, hogy nem engem fog feleltetni a tanár. Másnap biológiaóra előtt átlapoztam a tananyagot, és rájöttem, hogy nem sokat tudok. Próbáltam láthatatlanná válni az órán. Az első felelő Niki volt, aki ötöst kapott.

A búvészmutatványom nem sikerült, mert a tanár észrevette a lapításom, és engem szólított fel. Megadta a témát, amiről mesélnem kellett. Én pedig elkezdtem halandzsálni. Egyik pillanatban megakadtam, és elkezdtem csuklani. A csuklást nem tudtam elállítani. Az osztályban kitört a röhögés. Ekkor volt egy kis idő a gondolkodásra. Nem tudtam, hogy mondjam-e a szöveget vagy hallgassak.

A nevetés megszűnésére és a csöngetés hangjára eszméltem fel. A tanár befejezetlennek nyilvánította a felelésem. Szerencsém volt. Kaptam még egy esélyt, hogy jóvátegyem a lustaságom. Mikor hazarétem, elgondolkodtam a mai napon.

Rájöttem, hogy meg kell tanulnom mindent idejében. Így a lelkiismeretem is tiszta lesz. Arról nem is beszélve, hogy sokkal jobb érzés ötöst kapni, mint egyest.

**Pelle Ármin, 8. osztály,
Csáki Lajos iskola, Topolya**

A titokzatos szék

A vesszőfonás rejtelméről Biacs Szilveszter kiváló martonosi szakemberrel beszélgettem. A férfi 75 éves, és az ötödik osztály után képezte magát tovább. Hórihorgas, bukott testtartású ember. Csoválkozva néztem hatalmas fülét és kezét, de úgy gondolom, erre szüksége is volt. Kérésemre a műhelyében fogadott.

– Kitől és mennyi ideig tanulta a szakmát?

– 1949. november 15-én fejeztem be az inasiskolát. Rajtam kívül még ötvenen voltunk. Az osztályban voltak még kéményseprők, festők, ácsok, kovácsok. Három mester és két tanár oktatott.

Hirtelen felpattant, és megmutatta a tablóját, ahol felismertem a nagybátyámat is.

– A vesszőt hol szedik?

– Minden embernek megvan a saját ültetvénye. Az enyém már majdnem húszéves. A Kistrében már van új, nemesített telepítésem.

– Hogyan készítik elő a vesszőt a megmunkáláshoz?

– Hát ősszel leszedjük, megfőzzük, megszáritjuk és kévékbe kötjük. Száraz helyen, padláson tároljuk, és a fonás előtt beáztatjuk. Nekem van még tizenöt éves vesszőm is, ezt azért hagytam meg, hogy szebb színe legyen.

Kis létrán felmáztunk a padlásukra, és segítettem neki lehozni a zöld vesszőt, ami az évek során kifehéredett. Ott alig volt már hely. A kezembe adott egy vastag szálat, megmutatta, hogyan kell hasítani.

– Milyen szerszámokat használ?

– A legfontosabb a kéz, ezzel készítünk mindent. Nélkülözhetetlenek a kések, kalapács, harpófogó, csípőfogó és a szék. A többi csak szépítésre szolgál.

– A családjában kinek tudta átadni ezt a mesteriséget?

– Senkinek. Én és a feleségem dolgoztunk. Két fiam van, de egyik sem szerette, mi meg nem erőltettük. Láttad, a kiállításon Nati is úgy font, mintha értene hozzá, pedig soha nem érdeklődött ez iránt.

– Meg lehet élni ebből a szakmából?

– Megélni meg lehet, de meggazdagodni nem.

Akkor ment jól, amikor Amerikába és Németországba szállítottunk.

Ekkor belépett a tatám, és mindenbe bele szólt. Neki Szilvi bácsi elmondta, hogy nem éri meg kosárfonónak lenni, akkoriban 4000 dinárt kerestek.

– Melyik a legkedvesebb emléktárgya?

– Mindegyik. Ami a legemlékezetesebb, az a Martonos-szék elnevezésű tárgy. Én találtam ki először. Mindenki elképedve nézte ezt a csodát. Ez nem hasonlított az eddigiek közül egyikre sem. Szerintem ez tett engem sikeressé, és ezután minden munkámat megbecsülték.

Szomorú, hogy egy ilyen gyönyörű hivatás kihálófélben van. Nagy örömmel töltött el, hogy ez az idős bácsi ekkora odaadással végzi tevékenységét. A jövőben én is szeretnék többet megtudni erről a foglalkozásról, és tovább is adni.

**Márki Annamária, 7. osztály,
Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos**

Kedves István bácsi!

Hát ez a vihar jól elkopott bennünket. Azt sem tudtuk, túléljük-e.

Mi nyugodtan figyeltük a madarakat a csónakban ülve, s egyszer hallotunk egy nagyon nagy dörrenést. Azt hittem a badacsonyi bazaltbányában robbantottak valamit, de aztán megláttam a hátam mögött felénk tartó feketeséget, s egyszerre azt sem tudtam, mihez kezdjünk. Mondtam Bütyöknek, hogy gyorsan szedje a horgot, mert ettől a vihartól nincs menekvés. Bütyök fogta a csáklját, én pedig eveztem olyan gyorsan, ahogy lehetett. Egyszer csak valami könnyű borzongás szaladt végig a vízen, s eltűntek körülöttünk a madarak. Hatalmas nagy hullámok jöttek felénk. Bütyök egyre azt kiabálta, hogy nem érünk ki, bár csak a kunyhót érénk el. A szél úgy játszott a csónakkal, úgy dobálta, mint a gyufásdobozt. Mindketten verejtékben úsztunk, de rettentően hideg volt. És úgy csapott le a jég, mintha kaszával mentek volna neki a nádnak. Nincs olyan hely, ahol ne fájna valami. Jól vagyunk, bár voltunk már jobban is.

Remélem, minél hamarabb mehetünk újra a nádasba csónakázni. Jaj, ha a szüleim így látnának, hát többet nem engednének a berekbe. Nos, befejezem levelem, mert Bütyök már nem bír magával, annyira éhes.

Sok üdvözléssel:

unokaöcséd, Ladó Gyula Lajos

Fehérvár, 1950. augusztus 17.

Körmöci Laura, 7. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos

Mestersége: lakatos

A következő riportban Kósó György foglalkozását szeretném bemutatni.

- Milyen iskolába jártál?
- Először a Đuro Salaj Általános Iskolába, majd később a MESC középiskolába jártam, ahol lakatos szakon végeztem.
- Miért pont ezt a szakmát választottad?
- Mindig is érdekelt a különböző gépek, szerkezetek felépítése és működése.
- Sok munkahelyed volt?
- Nem, a mostani az első.
- Jelenleg hol dolgozol?
- Már 18 éve a Március 8. harisnyagyárban dolgozom.
- Mi tartozik a munkakörödbe?
- Azoknak a gépeknek a karbantartása és felügyelése a munkám, amelyek a harisnya varrását végzik.
- Meddig tart egy gépet megjavítani?
- Néha egy-egy hiba elhárítása hosszabb időt igényel. Az elektromos és pneumatikus hibák javítása tovább tart. Egyszerűbb a különböző harisnyák varrásának átváltoztatása a gépen.
- Mennyire fárasztó a munkád?
- Mivel nagyon precíz, és binokuláris látást igényel, gyakran megfájdul a szemem.
- Hány évbe telt, míg tapasztalt mester lett belőled?
- Jópár év eltelt, míg beletanultam a szakmába. Elég bonyolult gépekről van szó.
- Megsérültél már javítás közben?
- Igen, egyszer a mutatóujjamba szúródott a tű, mert a munkásnő véletlenül elindította a gépet, miközben javítottam. Az is előfordult már, hogy gépalakatrésszel vágtam meg magamat.
- Rajtad kívül hány mester dolgozik a gyárban?
- Minden műszakban 2 mester dolgozik.
- Te melyik műszakban dolgozol?
- Én a reggeli váltásba vagyok beosztva.
- Van szabadnapod?
- A hétvégém szabad. Ilyenkor a gyümölcsösömben szoktam tevékenykedni, mert a munkám mellett azt is szeretem csinálni. A fászfűtő hét után ott szeretek kikapcsolódni.
- Ha ismét lehetőség lenne szakmát választani, újra e mellett a mesterség mellett döntenél?
- Igen, nem bántam meg a döntésemet.
- Remélem, sokáig fogja folytatni mesterségét. Bárcsak mindenki ennyire szeretné, és elégedett lenne a választott szakmájával, mint ő.

Kósó Tünde, 7. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Kedves Pajtások!

Még egy közönséges háziléggel vívott közelharcot is emlékeztessé lehet tenni jó fogalmazással, ezt **Tomasich Zsóka** bizonyítja a mai Rügyfakadásban. Nem mindennapi történet (radír az orrban) **Vastag Tímea**, és tanulságos írás **Bozsóki Martiné** (görkorsolya), ráadásul ő a címet is ötletesen választotta meg. Nagyszerűen ötvözte a valóságot az álommal **Kurina Viktória**, mert ebben benne van a lelkiismeret-furdalása és a kémiahoz való viszonyulása is.

A nyolcadikosoknak a foglalkozások leírását ajánlom figyelmébe, és várok ezekhez hasonló interjúkat és riportokat.

Egy kis helyesírás: **Pusin Viktor** szellemes versében az áldani ige felszólító módú alakjával találkozhattok, pontosabban ennek a kacífántos, egyes szám második személyű rövidebb alakjával (áldjad → áldd). Erre azért hívom fel a figyelmeteket, mert ugyanez az igealak a Jó Pajtás 36. számában sajtóhibával (áldd) jelent meg Oláh Tamás versében. Akkor, a december végi hajrában nem volt rá alkalom, ezért most utólag kérünk elnézést a sajtóhibáért. Sajnálatos hiba, de alkalmat ad arra is, hogy elgondolkozzatok a két igealak (áldd! és áldd!) közötti jelentésbeli különbségen.

A héten az **adai munkatársaim** voltak szorgalmasak, tőlük hét írást és tíz rajtot kaptam, s ezt a következőknek köszönöm: Apró Réka, Aleksza Annabella, Barna Júlia, Gajdos Rita, Goór Petra, Hényel Csenge, Holló Viktor, Karácsonyi Rita, Komáromi Gabriella, Kőrösi Ágota (3 vers), Papilion Csilla, Sévity Iván (2 írás, 1 rajz) és Zemanka Edvárd. A híreket a Mizujs rovatnak továbbítottam.

Örülök a **torontálvásárhelyi Szabó Zoltán** jelentkezésének is, egyik írása helyet kapott a mai Rügyfakadásban.

Üdvözléssel:

Tomán Mária

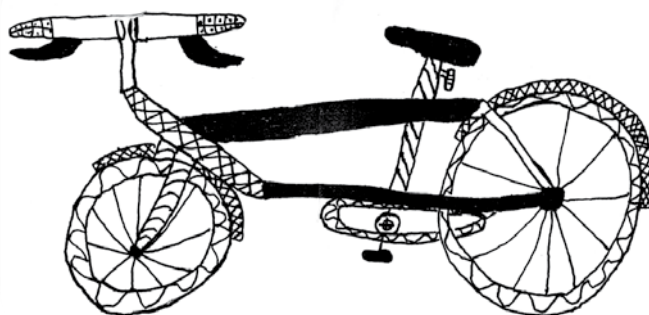
Apám

Az én apukámat Kubina Attilának hívják.

Harminchét éves, kicsit ősz hajú ember. Ő Németországban, Kölnben született. Ott élt 10 évet, majd ideköltöztek Adára. A 3. osztályt itt kezdte Adán a Cseh Károly Általános Iskolában. A 8. után a Petar Drapšin Műszaki Középiskolába ment, ott gépészetet tanult. Az édesapám ma már a mezőgazdasági gépekhez gyárt alkatrészeket. Azért választotta ezt a foglalkozást, mert a nagyapám is ezzel foglalkozott, és szeretne volna továbbvinni a vállalkozást. Apunak saját vállalkozása van, az Agropofil. Hétvégén sokszor megy vásárra. A hobbija a motorozás. Nagyon sokat dolgozik, és mindennap korán kel. Szereti ezt a szakmát, mert érdeklik a gépek, az alkatrészek, a szerelések. Mikor valami nem úgy sikerül, ahogy eltervezi, elkeserül, de szerencséire mindig legyőzi az akadályokat. Igazából mindig ez a dolog érdekelte, és más szakma nem is vonzotta. A kisipari műhelyben mindig szorgosan folyik a munka, és próbálnak eleget tenni a vevők igényeinek.

Nagyon szeretem apát, mert nagyon dogos, szorgalmas ember, aki mindent megtesz a családjáért.

Kubina Lotti, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Buják Judit bácskerteseti tanuló rajza

– **James, te a Titanic nagy-nagy sikere után eltűntél a stúdiókból.**

– Az a helyzet, hogy én az Avatart már 1999-ben elkészítettem volna, de senki sem akart velem szóba állni. „Lehetetlen vállalkozást” emlegettek, 400 milliós költségvetésről hallani sem akartak. Ettől valamennyi producer a gyomorig nyelte vaskos szivarját. Vártam ezért... s nem vártam hiába. Most a technika készen áll arra, hogy megvalósítsa az álmokat, gondoltam, és munkához láttam. Eddig 3 Oscar-szobrocskát nyomtak a markomba (Titanic, rendező, producer, vágó), várom a negyediket.

– **Miről is van itt szó?**

– Egy, a mundérját levetett tengerészgyalogos, Jake Sully egy földi csatában megsérült, le is bénult deréktól lefelé. Mégis részt vesz az Avatar-manőverben, melynek segítségével újra tud járni. Jake a Pandorára utazik, egy idegen holdra, ahol az életformák más-milyenek, mint a Földön. Van, ami elrettenti, van, amitől ámulatba esik. Ezen a holdon élnek a na'vik, a kékbőrű, három méter magas lények. A na'vik békében éltek egymás mellett, harmóniában, de aztán kénytelenek felvenni a harcot a betolakodókkal, az emberekkel. Az emberek képtelenek belélegezni a Pandora levegőjét s ezért létrehoznak egy hibridet, mesterséges emberi na'vi hibridet. Ide érkezik tehát Jake, találkozik Neytirivel, a nagyon szép na'vi lánnyal, aki-be belezúg. Az epikus csatában Jake nem tudja, hogy kinek/kiknek az oldalára álljon. A harc egyre véresebb lesz. Pandorán az egész világ sorsa dőlhet el...

– **Vajon miért mellőztél a világhírű sztárokat?**

– Én nem feltétlenül hiszek abban, hogy egy-egy filmet csak a világhírességek vihetik sikerre. DiCaprio és Kate Winslet sem voltak még A kategóriás sztárok a Titanic előtt. Az Avatarhoz sem szerződtettem Brad Pittet és Angelina Jolie-t. Helyettük megbíztam Sam Worthington, Zoe Saldana, Stephen Lang, Michelle Rodriguez és Giovanni Ribisi tehetségében. Számomra különösen Neytiri Poca-

MENŐ FEJEK

Avatar

Megnéztük minden idők legdrágább mozifilmjét – A dollármilliókat az a James Cameron „bulizta” el, aki a múltban olyan megafilmekeket rendezett, mint a Terminator – A halálosztó (1984), a bolygó neve: Halál (1986), a Titanic (1997) stb., s valamennyi munkája nagy durranás volt – A 11 Oscar-szobrocskával díjazott Titanic összbevétele 1842,8 millió dolcsi

hontas-szerű alakja, karaktere volt nagyon fontos. Vele a tökéletes fantáziánőt akartam a néző elő állítani.

– **Hol folyt a forgatás?**

– A stábbal forgattam Hawaiiin, a kaliforniai Playa Vistán, az új-zélandi Wellingtonban és Los Angelesben is. Sokat segített a WETA trükkgyártó cég. A 166 perces film negyven százalékban élőszereplős és hatvan százalékban fotórealisztikus komputeranimáció. Nézd, el akartam kápráztatni a közönséget. Szerettem, ha a néző „elájul” a széken a látottaktól. Imádom szétrobbantani a néző fejét. Esméletlen fizikai és érzelmi utazásban lesz része annak, aki megnézi az Avatart...

– **Valóban az eddig legdrágább filmet forgattad?**

– Mondjam azt, hogy csak 230 millió dollárt kóstált a film? Mások – főleg az újságírók – ennél sokkal nagyobb összegekről beszélnek. Ők azt állítják, hogy a marketingköltséggel együtt a film büdzséje meghaladta az 500 millió dollárt. Az most nem is érdekes, hogy mennyi ment rá a mulatságra. Engem az érdekel, hogy mennyit hoz majd a mese a konyhára, a Twentieth Century Fox konyhájára. Olyat akartam mutatni a nézőknek, minden filmbarátnak, amit álmaikban talán már láthattak, de mozifilmben még soha.

– **Most a stúdiókban maradsz?**

– Valószínűleg. A cég szeretné folytatni az Avatart – még legalább két epizód erejéig. Vannak terveim. Megrendezném a Terminator-saga 5. epizódját. Foglalkoztat a Forbidden Planet szövegkönyve is... de... ezt viccnek szánom... a Titanic elsüllyedt. Leonardo DiCaprio nem merül fel az óceán hullámaiból.

B. Z.

Molyok egymás közt

– Hallod-e, dilis egy életet élünk mi!
– szól a molylepke a párjához. – Nyáron bújunk irhabundába, télen meg fürdőruhába...

Macskafej

– Mi van a macska fején?
– ???
– Cirmos cica haj!

Engedély

A határállomáson megállít a határőr egy autóst. Benéz a kocsiba, a vezető melletti ülésen egy óriás snauzer ül. Megkérdezi a határőr:

– A kutyának van engedélye?
Mire a férfi:
– Nem, nincs rá szüksége, mindig én vezetek.

Kikosarazás

A földből két gilisztavég áll ki. Így szól az egyik a másikhoz:

– Mintha már láttalak volna valahol. Nagyon mély benyomást tettél rám. Mondd, nincs kedved meginni velem egy kávét?

– Ne fáraszd magad. Én vagyok a másik véged.

Tapsvihar

A kis moly először száll ki a szekrényből egyedül. Amikor visszatér, lelkenedezve meséli:

– Képzeljétek, óriási sikerem volt!
– Hogyhogy?
– Amikor megláttak, mindenki elkezdett tapsolni!

Feneketlen gyomor

Két krokodil beszélget az állatkerti medencében:

– Tegnap az ápoló csúnyán leszidott.
– Miért, mit csináltál?
– Lenyeltem...

Víz nélkül

– Meddig bírja a teve víz nélkül?
– ???
– Élete végéig.

Hol a macska?

A spájzból eltűnik másfél kiló vaj. Akár hogy töri is a fejét a háziasszony, a macska az első számú gyanúsított. Megfogja az állatot, ráállítja a mérlegre. A mutató pontosan egy kiló ötven dekát mutat.

– No – morfondírozik az asszony –, a vaj már megvan. De akkor hol a macska?

Torkán akadt

Bemegy egy nyápic fickó a kocsmába, és megkérdi:

– Bocsánat uraim, de nem a maguké az a pitbull kint az ajtó előtt, a parkolóórához kötve?

Egy kétméteres kopasz, dagadt, motorosruhát viselő fickó lassan megfordul, és felmordul:

– De, az enyém! Nem tetszik talán valami? – Nos, uram, attól tartok, a helyzet az, hogy a kutyám megölte az Ön pitbullját.

– Micsoda? Hát milyen kutyád van neked? – kérdi döbbenten a koloszus.

– Nekem? Egy négyhetes palotapincsim.

– És el is higgyem, hogy az a zsebircáló megölte az én kutyámat? Mit csinált vele?

– Megakadt a torkán...

Idomított macska

A háziasszony mérgesen viszi vissza a nemrégén vásárolt macskát az állatkereskedőnek:

– Uram! Adja vissza a pénzem. Ez a macska nem ér semmit. Ön azt mondta, úgy kapja el az egeret, hogy öröm nézni. Tegnap pedig mit látok? Ott ül a kamra közepén, és három egér szaladgál körülötte. Ez a nagy dög, meg nem is bántotta őket.

– A sajátot nem, csak az idegent.

Elnézést a késésért, nem találtam parkolóhelyet!

Tudja, doktor úr, gyerekkoromban autószerelő akartam lenni

Jegesmedve

- Anyu, a te anyukád is jegesmedve volt?
- Igen, bocsom.
- És az ő nagyszülei is?
- Igen, bocsom.
- És az övéké is?
- Azok is. Mi mindig jegesmedvék voltunk. A pici töpreng egy ideig, két mancsa közé fogva ingatja a fejét, aztán dacosan kiböki:
- Jegesmedve ide, jegesmedve oda, akkor is fázom!

Szúrós

- Elválok a feleségemtől, mert nagyon unom már az örökös szurkálódásait – mondta elszántan az egyik sün a másinak.

Nyitott kérdés

- Az állatkertben háromméteres rácsot építenek az új kenguru területe köré, de másnap reggel az állat kint ugrál a kerítés előtt. Erre hatméteres rácsot emelnek, de a kengurut megint csak kint találják. Az igazgató húszméteres rácsot rendel, de az állat ismét megszökik. A zsiráf megkérdezi a kengurut:
- Szerinted milyen magas lesz a következő rács?
 - Nekem aztán mindegy – feleli a kenguru, csak továbbra is hagyják nyitva az ajtót!

Nem probléma

- Egy zsiráf ücsörög a fán. Arra megy egy elefánt, és megkérdezi:
- Hát te mit keresel odafent?
 - Éppen cseresznyézem – feleli a zsiráf.
 - De hiszen ez egy körtefa!
 - Nem probléma, hozta magammal cseresznyét!

Átalakulás

- Az asszonyka tél közepén rémülten látja, hogy takarításkor kint felejtette az erkélyen a kalitkát, benne szeretett papagájával.
- Te jó ég! – kiált fel. – A papagáj!
 - Mire a madár dühösen:
 - Örrdögöt papagáj! Pingggvinn!

Nyelvtudás

- Munkába indul az egérmama és figyelemzteti a kicsinyét, hogy ki ne dugja a fejét a lyukból, ha macskanyávogást hall. A kisegér egyedül marad és nemsokára ezt hallja kintről:
- Kukurikuuu! Egér koma, gyere játszani!
- Az egérke kiszalad a lyukból. A macska lecsap rá a bejáratnál, és hamm, megeszi. Utána megnyalja a szája szélét, és elégedetten dorombol:
- Hiába, mégis csak hasznos, ha az ember idegen nyelveket tud...

A támogató

- Nagy hepaj van az erdei kocsmában. A róka alaposan beiszik, és kötözködni kezd a nyuszival, mert a nyúl azt meri mondani, hogy az egész erdőben ő a legerősebb.
- Na gyere ki, ha mersz! – mondja a nyúl a rókának. Kimennek verekedni s pár perc múlva a róka megtépázva tér vissza. Barátja, a farkas, kimegy, hogy bosszút álljon, de kis idő múltán ő is félájultan esik be az ajtón. Fölkel erre a medve, majd ő móresre tanítja a nyuszt. Ütések, csattanások, dobogás odakint és a medve bedől az ajtón, mint egy zsák. Az ajtórésben megjelenik az oroszlán feje: Na, kételkedik még valaki a nyuszi szavában?

A leszakadt híd

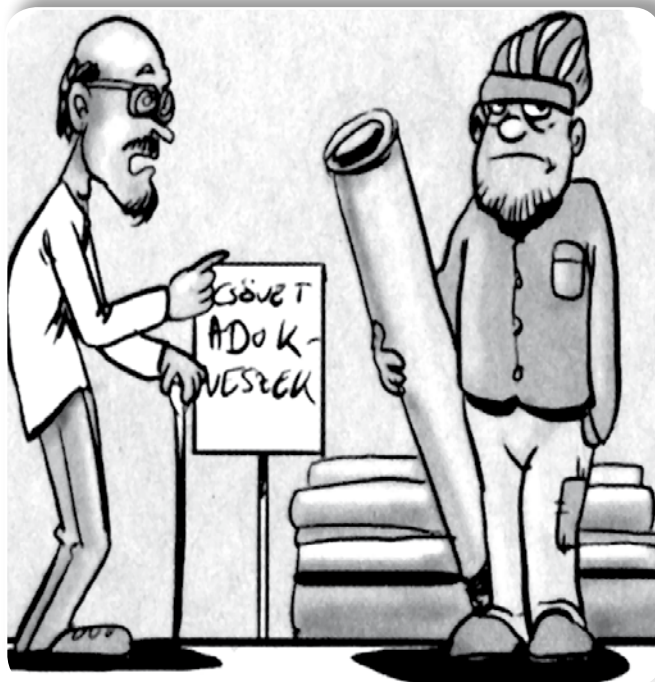
- Egy szakadék fölötti gyenge fahídra egyszerre lép rá a bolha és az elefánt. A súly alatt a híd letörik, az elefánt és a bolha a szakadékba zuhan. Lent fájdalmasan megszólal az elefánt:
- Nem megmondtam, hogy egyenként menjünk át?

Rossz ómen

- Azt hiszem, ma valami szerencsétlenség fog érni – panaszolja egyik cica a másinak.
- Miből gondolod?
- Reggel egy nagy, fekete autó vágott át előttem!

Mi volt ma a suliban? Nem olvastad a blog-oldalamat, papa?

Megmondtam, ha nem tanulsz, csöves lesz belőled!

Rakovszky Zsuzsa

A Hold a hetedik házban

(Részlet)

A -t annak idején éppen G. jóvoltából ismerte meg. G. a kollégiumi szobatársa volt, vidéki, mint ő maga, de egy másik városból jött, ahol ő még sohasem járt. Egy alkalommal a kollégium alagsorában üldögéltek: ott működött a filmklub, ahol filmtörténeti klaszszikusokat, sőt, néha még félig-meddig tartalmas, nyugati filmeket is lehetett látni. A vetítés már megkezdődött: valami réges-régi némafilm ment. A vásznon a hősnő tragikus, sötét szemét esedezve fordította az ég felé, miközben gömbölyű kezét tördelte szaggyalmozdulatokkal, majd sarkon fordult, és helyes, sietős kis léptekkel kikacsázott a látóterükből. G. egyik kezével közelebb húzta a gólyalábon álló, fém hamutartót, a másikkal odaintegetett valakinek, aki néhány sorral előbbre éppen helyet keresett.

– Ez a srác? Ő is t.-i. Egy évvel járt fölöttem a gimiben – felelte E. kérdésére. A vetítés szünetében az egykori iskolatárs – széles, becsületes arc, fakó, jófiúsan hátrafésült, göndör haj, jóságos kék szemek –, odabóklászott hozzájuk, és G. bemutatta. A keze egyébként meglepően szép volt, hosszú és keskeny (E. most arra gondolt, hogy szeretné még egyszer látni, aztán elhessegette magát a gondolatot).

Ettől kezdve Á. mindig melléjük ült a vetítéseken. Néha összetalálkoztak a liftben, egyszer pedig összeakadtak a Lordok Házának csúfolt önkiszolgáló étteremben, és Á., kezében a kétes tisztaságú bádoggal, odalavírozott mellé. Beszélgetni kezdtek, és rövidesen csak úgy ömlött belőlük a szó, mintha két dzsinn lennének, akik ezer meg ezer évet töltöttek magányosan, ki-ki a maga palackjába zárva.

Megtudták egymásról, hogy mind a ketten olvasással és képzelgéléssel töltötték a

kamaszkorukat. Á.-t aggodalmas és félénk szülei beoltották azzal a bizalmatlansággal, amelyet ők maguk tápláltak az élettel szemben, szerelmi múltját, mint bevallotta, mindössze néhány közös mozi és séta jelentette egy „pasztellszínű és szófukar” lánnyal, távoli rokonával. E. igaz, néhány évvel korábban végigcsókolózott néhány tévéműsört a szomszéd fiúval, de az a tapasztalat olyan kevésbé hasonlított mindahhoz, amit az olvasmányai és elalvás előtt képzelődései alapján elvárt volna, hogy úgy határozott, érvénytelennek tekinti.

Kettejük közül ő volt a bátrabb és elszántabb. Büszkén, alig szorongva elment egy nőorvoshoz – korábban soha nem járt nála, találomra, a névtáblája alapján választotta ki –, hogy fogamzásgátló tablettát írasson föl magának, ami akkor még merész, már már forradalmi cselekedetnek számított.

Kedves Olvasó Tanulók!

Rakovszky Zsuzsa írói opusa nem ismeretlen előttetek. Többkötetes költő és két regénye is napvilágot látott. Verseiből is közölt már rovatunk néhányat, s regényeiből, *A kígyó árnyékából* és *A hullócsillag évéből* is olvashattatok részleteket. Mai rovatunk **A Hold a hetedik házban** című, a Magvető Kiadónál 2009-ben megjelent novelláskötetéből, annak is címadó elbeszéléseiből mutat be egy részletet.

E., a történet főhőse, T.-be utazik: a vonaton pillantjuk meg először. Kezdetben nem is sejtjük, mi utazásának célja, csak valamikori barátnőjével való találkozási pillanatában derül ki: E. a már középkorú asszony, volt férje temetésére érkezett a városba. A találkozás elindítja benne az emlékezés fonalát. A megérkezés és a temetés kerettörténetébe E. és Á. szerelmének kesernyés története ékelődik: megismerkedésük, házasságuk, csalódásaik, válásuk, útkereséseik, egymás iránti örökös vágyakozásuk eseményei, jelenetei peregnek le előttünk. Az elbeszélés elégikus, szomorú hangvétele abból az ellentétből következik, ami a megélt és elbeszélt élettörténet (a válással végződött házasság), valamint szereplőinek valódi érzései (a sírig tartó szerelem története) között húzódik. Úgy élnek egymás nélkül, különváltak az életüket, hogy igazából nincs magyarázat arra, miért történt ez így velük: hiszen mindig szerették egymást.

Hogy miért esett a választásom erre a történetre? Talán azért, hogy egy kicsit e szöveg által is rámutathassak arra, hogy a valódi világ mennyire más mint az ún. rózsaszín leányregények, az olcsó szerelmi ponyvaregények, illetve a tévés szappanoperák nyújtotta és súlykolta valóság. Semmi sem olyannyira egyértelmű, leegyszerűsített és közönséges, mint azokban a produkciókban.

Gondolkodjatok el ezen a történeten!

Bence Erika

Ezenfelül gondosan áttanulmányozta a Szerelem iskolája című könyvet, amely pontokba és alpontokba szedett szexuális tanácsokat közölt furcsán kentteljes hangnemben. Így aztán, amikor először egyedül maradtak Á. kollégiumi szobájában, nem voltak egészen tanácstalanok. A sötétítő függöny sárgán derengő alkonyattá változtatta a kora délutánt, arany szín fényben ázott a másik ágyon az ismeretlen szobatárs összesodort alsóneműje, az asztalon halványan izzott a fél üveg traubiszóda. Egész idő alatt szólt egy ormótlan, szalagos magnó, a szalagon recsegős rádiófelvétel. „When the Moon is in the Seventh House, and Jupiter aligns with Mars...”, énekelt egy csapat hozzájuk hasonló fiatal valahol a földgolyó túlsó felén, vélhetőleg farmerben, hímzett indiai ingben, marihuánás cigaretták és indiai füstölők csillagszórószerű, lassan hamvadó, fekete pálcikáinak füstjében, olyan mozdulatokkal, mintha jógyakorlatokat végeznének álmukban (korábban valamilyen színházi újságban látott róluk egy ilyen képet). E. rövidesen úgy találta, nincs szüksége a Szerelem iskolájából tanultakra. Úgy érezte, mintha a teste vevőkészülék lenne, amely valamiféle földöntúli adó hullámhosszára van beállítva, és erről a túlvilági adóállomásról diktálna neki valaki a megfelelő mozdulatokat. Ezt a földöntúli harmóniát, igaz, kissé megzavarta, hogy E. erősen náthás volt, és időről időre valamilyen maró folyadékot kellett az orrába csöpögtetnie, hogy levegőhöz jusson. Ahogy ott heverték

egymás mellett a keskeny kollégiumi ágyon, minden sejtjükkel arra a bizonyos földöntúli adásra hangolódva, Á. E. fölé hajolt, egyik kezében a csöpögtető műanyag rudacskaival, végtelen gyöngédséggel E. orrlyukához illesztette a rudacska végét, és beadta neki az orrcseppeket. „Harmony and understanding, sympathy and trust abounding...”, énekeltek a távoli füstölők ködében, álmataj jógyakorlatokat végző fiúk és lányok.

Úgy másfél évvel később E. egy reggel arra ébredt, hogy szerelmes az egyik tanárba – abba, amelyik a bibliográfiái alapismereteket tanította nekik. Ekkor már egy éve házasság volt és együtt laktak Á.-val egy albérletben, amely olyan szűk volt, hogy ha megálltak a közepén, kinyújtott karjukkal jóformán a szoba minden pontját elérhették. Reggelente együtt buszoztak be az egyetemre, délutánonként megvárták egymást valamelyik könyvtárban vagy eszpresszóban, hogy együtt vacsorázzanak állva a Jégbüfében vagy beüljenek egy önkiszolgáló étterembe. Eleinte kellemesnek és kalandosnak találta ezt az életformát, és örömet lelt az örökös együttlétben, de még egy év sem telt, és E.-n egyre inkább valami homályos elégedetlenség vett erőt: úgy érezte, hogy az életének tulajdonképpen vége van, és soha többé nem történik vele semmi.

Erről a bizonyos tanárról – egyébként seszínű, zárkózott és savanyú ember volt, ritkuló hajjal és vastag szemüveggel – a csoporttársai előszeretettel gyártottak gonosz vicceket, mert nagyon komolyan vette ezt a szerinte méltatlanul mellőzött, mindenki más szerint teljességgel érdektelen tantárgyat, és igen szigorúan számon kérte a kettőspontok, gömbölyű és szögletes zárójelek és társaik szabályszerű alkalmazását. Egy ideig E. is osztozott a tanár és tárgya iránti általános ellenszenvben, de amikor egy alkalommal mégis sikerült hibátlan irodalomjegyzéket benyújtania, és a tanár szomorú szeme („Látja, megy ez magának, ha akarja!”) egy pillanatra majdhogynem gyöngéden állapotodott meg rajta, E.-t előntötte a forró szájalom hulláma. Úgy érezte, az ő hivatása, hogy kárpótlást nyújtson ennek az igazságtalanul megbántott embernek, ha másként nem, hát

legalább hibátlanul kettőspontozott és zárójelezett irodalomjegyzékek formájában. A tanár, úgy tűnt, méltányolja az igyekezetét, és idővel kialakult közöttük valamiféle szemérmes cinkosság, amely a tanár részéről erőltetett, csikorgó tréfalkozásban („Na, talán kérdezzük meg X. kisasszonyt, ő hova tenné itt a zárójelet?”), az ő részéről pedig odaadón figyelmes pillantásokban nyilvánult meg. Aznap reggel, amikor arra ébredt, szerelmes belé – valamit álmodott vele, hogy mit, arra már nem emlékezett, de az ébredés első pillanataiban még érezte az elvonuló gyönyör utolsó hullámát, és egész nap vele maradt valamilyen boldog és tárgyaltalan izgalom – az élet hirtelen megint izgalmas és rejtelmes lett, mint régen, mint alig egy éve. Attól fogva, valahányszor Á.-val szerelmeskedet, behunyta a szemét, és a tanárt képzelte a férje helyébe.

Ez a kettős hűtlenség idővel olyan súlyosan nehezedett a lelkére, hogy úgy érezte, nem bírja tovább titkolni. Egyik este, szerelmeskedés után elhúzódott a férjétől, amennyire ez egyáltalán lehetséges volt a keskeny ágyon, a fal felé fordult, és fuldokolva zokogni kezdett. A döbbsent, rosszat sejtő Á. Egy darabig szelíden, aztán egyre ingerültebben kérlelte, hogy mondja meg, mi baja, de mikor látta, hogy E., ha akarja, sem bírja abbahagyni a sírást, fölkel, vizet hozott neki egyetlen, csorba szélű bögréjükben, és megitta, mint egy kisgyereket. E.-t a hála és a büntudat végre rábírta, hogy erőt vegyen magán, és csukladozva könnyített a lelkén. Amikor a vallomása végére ért, és fölneézett, megkönnyebbülten látta, hogy a férje továbbra is jóságos tekintettel néz rá. Görcsösen átkarolta Á. nyakát, az pedig sokáig, megnyugtatóan simogatta. Nem haragszik, mondta, nincs is joga hozzá, utóvégre is E. nem az ő tulajdona, és nem tehet róla, hogy azt érzi, amit érez. Ő maga is észrevette már egy ideje, mondta, hogy valami nincs rendben közöttük, hogy E. megváltozott, de most, hogy tudja, mi volt ennek az oka, újra közel kerülnek egymáshoz, és csakis ez a fontos. Hajnalig beszélgettek, E.-t időnként újra elfogta a görcsös sírás, ilyenkor a férje átölelte és olyan gyöngéd volt hozzá, mint egy nagybeteghez.

Consumer Electronic Show 2010

A jövő előzetese

Helyszíni tudósításokat és érdekes bejelentéseket már olvashattatok az interneten a Las Vegasban két hete megrendezett CES 2010 kapcsán. Az eseménynek persze jelentős sajtóvisszhangja volt, ahol minden lap kiemelte a számára legfontosabb eseményeket és bejelentéseket. Ebből állítottunk össze egy csokorra valót.

Láttuk a jövőt, és 3D-s volt

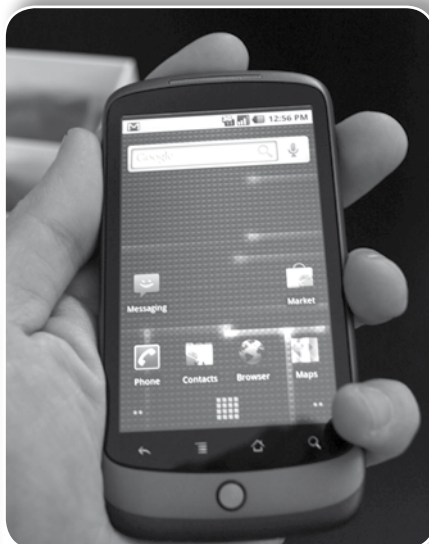

Ezúttal talán nemcsak hamis reményről van szó és valóban, tényleg beindul a 3D forradalom, no nem a számítógépes játékokban, hanem a televíziózásban (és házimoziban is). A látogatók a Panasonic 3D demóját ítélték a legmeggyőzőbbnek, mint ízelítőt a közeljövőből, de a leglátványosabbnak a Sony 24,5 hüvelykes 3D OLED HDTV-je tűnt, igaz inkább még csak technológiai demó, ára és az OLED élettartam-problémái miatt nem egyhamar láthatunk hasonlót a boltokban.

Biztos, hogy felárat kell fizetnünk majd, ha 3D házimozit szeretnénk otthonra. Az IMAX jellegű élmény már csak azért sem lesz olcsó, mert a technológia drága, 120 Hz-es televíziókra és Blu-ray lejátszókra épül, melyeket egyelőre nem mindenki engedhet meg magának. Ha pedig az egész család és a vendégek egy időben szeretnék élvezni a látványosságot, akkor jó néhány 3D szemüveget is be kell majd szerezni, ez is plusz kiadást jelent. Amíg nem terjed egy szemüveg nélkül is minőségi eredményt adó technológia, vagy nem lesznek igen olcsók a 3D szemüvegek, addig kétszer is meg fogjuk gondolni, hogy 3D-re váltunk-e.

Nagyon mobilok leszünk

Abban mindenki egyetért, hogy a Google Nexus One egy olyan mobil, mely megváltoztathatja az egész piacot. Tengerentúli kollégáink azonban érthető módon furcsállták, hogy

ha a Google Amerika legnagyobb szórakoztatóelektronikai kiállításának idejére teszi a készülék bemutatóját, akkor azt miért nem a CES-en mutatja be? Sok szerkesztőnek és újságírónak átrendezte amúgy is munkával teli hetét a Nexus One, holott végső soron csak egy telefon, nem?

Volt egy okostelefon... nem, inkább netbook... Rendben, egészen pontosan „smartbook”: A Lenovo Skylight a cég igen ígéretesen festő belépője az igen fiatal, de fejlődő smartbook-piacra. Egy kiló sincs, tízórás üzemidővel bír és Wi-Fi és 3G képes. A 10 hüvelykes kijelző a HD videók kedvéért 1280x720 képpont felbontású, a billentyűzet pedig a Lenovo színvonalát hozza, kényelmes, válaszkész és elég nagy. Áprilistól szállítják a Skylight modellt, teljes ára 500 dollár lesz, persze lehet majd kapni szolgáltatóknál olcsóbban is hűségdíjvel, ahogy szokás.

TV vagy PC?

Sokan ismerhetik a Boxie médialejátszó szoftvert, melyhez először a D-Link jelent meg egy alkalmas célhardverrel. A Boxee Box HDMI

csatlakozóval köthető TV-re, emellett digitális 5.1-es hangkimeneteket is kínál, no meg a szokásos USB-portokat és SD-kártyaolvasót. Az új, hálózatos és Wi-Fi képes mindenevő hálózati HD-lejátszót 200 dollár alatti áron lehet majd kapni már tavasztól.

Bemutatta ugyan az Intel vezeték nélküli megjelenítőjét, ám ez nem pontosan az, amire számítottunk. Gyakorlatilag egy laptop, mely egy gombnyomással kapcsolódik vezeték nélkül a tévéhez, jócskán megnövelve a kijelzőfelületet, de nincs benne semmi varázslat. Egy vezeték nélküli adapter révén jön létre a kapcsolat, és a jelátvitel nem titkosított, így a Blu-ray és DVD-átvitel sem lehetséges egyelőre.

Új szabvány a vágányon

Már évek óta hallunk róla és várunk rá, de ezúttal végre többen is bejelentettek USB 3.0 kompatibilis eszközöket. Az ígéretes interfész az USB 2.0 teljesítményének ötszörösét nyújtja, amit jól ki is használt a témában elsőként megjelent Western Digital My Book 3.0. Külső merevlemez letétele a belső eszközökhöz mérhető sebességen működik és emellett kompatibilis az előző USB-változatokkal is, az USB 1.1-gyel bezárólag. Meglehet, hogy az az igen döcögve induló és tápproblémákkal küzdő, visszafelé semmivel nem kompatibilis eSATA visszaszorul, ha tömegesen jelennek meg USB 3.0 vezérlők és az alaplapok zömén is ott sorakozik majd a megfelelő USB 3.0 vezérlő. Ígéretes modell lesz még a Seagate Black Armor PS110 is, mely 2,5 hüvelykes merevlemezre épül, és nem igényel kiegészítő tápellátást.

Szeretnénk elkerülni a formátum- és szabványháborúkat, de úgy tűnik, hogy a jövőben is végig kell szenvednünk a HD DVD és Blu-ray csatájához hasonló küzdelmeket. Két egymással versengő vezeték nélküli adatátviteli technológia is tiszteletét tette a CES-en. A Sibeam WirelessHD szabványa négy gigabites adatátvitelt ígér a 60 GHz-es sávban, szórakoztatóelektronikai eszközök (pl. Blu-ray lejátszó, set top box) összeköttetésének megteremtésére szolgál majd. Tavaly még az LG is ezt a rendszert támogatta igen drága WirelessHD készleteivel, de most átnyergelt a Wireless Home Digital Interface (WHDI) platformra, mely az 5 GHz-es sávban dolgozik és 3 gigabites átvitelt ígér.

(PCW)

HOROSZKÓP

KOS

Az tény ugye, hogy a változás gyönyörködtet. Azonban egy bizonyos határon túl már veszélyessé válhat, esetleg káros lehet. Veszélyes dolog, ha túlfeszíted a húrt, ha messzebbre mész, mint ahogy lehetett volna. Az oktan féltékenység veszélye is fenyeget. Ha a szerelemben rendet tudsz teremteni, akkor más problémával nemigen kell megküzdened. A héten még megvalósíthatod egy régi tervet.

BIKA

Most csakis önmagadban bízhat, önmagadra számíthat. Ne gondold, hogy ellenségek vesznek körül, egyszerűen csak a megértés hiányzik az emberek egy részéből. Legkevesbé a barátaidtól várhat jóindulatot. Megint csak az történik, hogy a jó eredményekért kénytelen leszel áldozatokat hozni. Ha közben nem legyőzni, hanem meggyőzni akarsz a kételkedőket, könnyebben és jobban boldogulsz.

IKREK

Sokat kapkodsz, ráadásul teljesen feleslegesen. Kizárólag magadat hibáztathatod azért, ha túlbonyolítod a dolgokat. Próbáld meg türelemmel és megértéssel fogadni minden furcsa ötletet. Viták helyett a békés megegyezést kellene választanod. Sok minden megváltozik, amitől ugyan először megijedsz, később azonban rájössz, hogy a kialakult káosz után a dolgok rendeződnek, ezáltal a malmadra hajtják a vizet.

RÁK

Nem a nagy tervek megvalósításának a napjai következnek. A kudarcoktól megment a jó hangulatod. Egy szomorú hír azonban sok mindentől elveheti a kedvedet. Veszteséget jelent vagy szomorúságot okoz egy barátság megszakítása. Az a leghelyesebb, ha semmit nem veszel túl komolyan. A család és az otthon jelentheti a legbiztosabb támaszt, a legfőbb nyugalmat.

OROSZLÁN

Az elmúlt egy-két hétben egyre inkább át kellett, hogy alakítsd a barátokhoz való viszonyodat, kapcsolataidat. Nagyon valószínű, hogy ez az átalakulás éppen most érkezik a csúcspontjához. Olyan folyamatok indulnak el, amik meghatározóak lehetnek a jövődet illetően. Igazán rossz dolgoktól természetesen nem kell tartanod, csak gyökeres változásoktól.

SZŰZ

Nyugodt, békés, kiegyensúlyozott hetet mutatnak a bolygók, ami a legtöbb szűznek jó hír, ugyanis a földies jegyek képviselőjeként nem szeretik a nyüzsgést, a túlzott mozgalmasságot. Vigyázz, hogy ne keveredj vitába, konfliktusba embertársaiddal, ezen a héten ugyanis azt tapasztalhatod, hogy a szavak inkább a félreértések forrásai.

MÉRLEG

A hirtelen támadt ötletek mindig a legjobbak. Helyesen teszed, ha ragaszkodsz is hozzájuk, s nem változtatod semmiben az első elhatározásod. A közeljövő egy szerelem lehetőségét kínálja, és a kezdet több, mint szép. A folytatás viszont teljes egészében tőled függ. Csak azon múlik, hogy mennyire tudod vagy akarsz elfogadni Ámor kegyeit.

SKORPIÓ

Jó volna, ha elgondolkodnál azon, hogy ha mindent átalakítasz, akkor olyan rögs utat kell végigjárnod, amely nem biztos, hogy sikerülhet. A gyökeres változások helyett, amennyire lehetséges, válassz inkább a kis lépésekben való megfontolt haladást. Hasznodra válik, ha engeded, hogy az idő hozza meg a megoldást.

NYILAS

Igaz, ami igaz, néhány emberrel könnyen meggyűlhet a bajod. Ennek ellenére nem nagyon panaszkodhatsz, mert a kevés jót ígérő bolygóállások inkább támogatnak, mint veszélyeztetnek. Előfordulhat, hogy nemegyszer széllel szemben kell vitorláznod, de ha kitartasz eredeti céljaid mellett, joggal érzed majd magad sikeresnek.

BAK

A legfőbb gondot az időbeosztás jelenti számodra a héten. Rengeteg munka vár rád, így elég nehéz lesz úgy beosztani az életedet, hogy mindenhol helytállhass. Mint mindig, most is biztosan felülemelkedsz a problémákon. Ebben sokat segít a bölcsesség, és persze jócskán a szerencse is. A közeljövőben szinte új időszámítást kezdhetsz.

VÍZÖNTŐ

A felesleges aggodalmak ugyanúgy ártanak, mint a valódiak. Amennyire lehetséges, kíméld magad. A hét minden egyes napja olyan változásokat jelez, amik igen nehéz döntés elé állítanak. A harag és a kapkodás pillanatnyilag a legrosszabb tanácsadód. Szerencsére akad néhány segítő szándékú jó barátod is. Most az egyszer tedd félre a büszkeségedet.

HALAK

Igazság szerint most mindent feltehetsz egyetlen lapra, mert bármihez nyúlsz, arannyá válik a kezdedben. Mégsem szabad semmit elkapkodnod, vagy legalábbis jól teszed, ha kivárod a legmegfelelőbb pillanatot. Amikor könnyen és jól boldogulsz, próbáld meg csendben maradni. Ha dicsekszel sikereiddel, akkor számtalan ellenséget szerezhetsz magadnak.

A bulizás veszélyei

Erre ügyelj, hogy ne érjen baj!

A milyen nagyszerű dolog egy jó társasággal együtt lenni és bulizni egy nagyot, legalább annyira veszélyes is. Bár túl vagyunk a szilveszteren, mégsem árt odafigyelni a bulik veszélyeire. Ez a cikk talán segít, hogy ne csússzon ki a kezünk közül a buli, vagy ha már kicsúszott, tudjuk, mit kell tenni.

Hogyan lehetek biztonságba egy bulin?

- Első és az egyik legfontosabb, hogy mielőtt elmész, mond meg a szüleidnek, pontosan hol is leszte, így ha esetlegesen valami gond adódik, egyből tudják hova menjenek.
- Nagy segítség lehet az is, ha olyanokkal mész el a buliba, akiket régóta ismersz és megbízol bennük.
- Tartsd a szemed a különféle rizikófaktorokon, például a túl nagy mennyiségű alkoholon, vagy esetlegesen a drogon. Ha elfajulnak a dolgok, és kellemetlenül érzed magad, a barátaiddal együtt menjetek el a buliból!
- Az is normális, ha egyedül mész el a buliból. Ha kellemetlenül érzed magad, mond azt, hogy rosszul érzed magad, vagy egyszerűen haza kell menned.

Mit kell tudnom a drogról és az alkoholról?

Azok az emberek, akik sokat isznak, gyakran hoznak rossz döntéseket, például verekedni kezdenek. Természetesen az alkohol és a drog mindenkire másképp hat, így olyasvalaki is, akit annak ellenére, hogy te jól ismersz, durván viselkedhet veled. Akik drogoznak vagy isznak nem tudnak tisztán gondolkodni.

Honnan lehetek biztos abban, hogy nem öntöttek valamit a poharamba?

Lehetséges, hogy valaki úgy gondolja, vicces, ha téged leitat, így alkoholt önt a poharadba, vagy rosszabb esetben valamiféle drogot használ. Mégis talán nem vagy képes rá, hogy megállapítsd pontosan tettek-e bele valamit. Ha az italodnak furcsa illata vagy állaga

van, ne idd meg! Amikor buliban vagy, mindenkinek saját itala van. Ha valahova leraktad, és később eszedbe jut, egyszerűen csak öntsd ki, és tölts másikat!

Hogyan érhetek haza biztonságban?

- Soha ne menj hazafelé idegenekkel!
- Ha gyalogolsz, menj a barátaiddal!
- Soha ne ülj be olyan autójába, aki alkoholt fogyasztott, vagy drogozott előtte!
- Ha segítségre van szükséged, hogy hazaérj, hívd a szüleidet vagy egy másik felnőttet, menj tömegközlekedéssel, vagy hívj egy taxit!

Mi kell egy jó biztonsági tervhez?

Egy biztonsági tervet kiépíteni a legjobb módja annak, hogy higgadtan és helyesen tudjunk kezelni egyes szituációkat. Íme pár tanács.

- Részletesen mond el a szüleidnek vagy megbízható felnőttnek azt, hogy merre leszel, kikkel, és mikor fogsz hazajönni!
- Vigyél magaddal pénzt, telefonkártyát vagy mobiltelefont, hogy tudj telefonálni! Tartsd magadnál a segélyhívó számokat, a taxi számát, vagy programozd bele a telefonodba!
- Maradj nyilvános helyeken!
- Vigyél magaddal valakit vagy valakit!
- Óvakodj az idegenektől, ha beszélsz velük, ne adj ki önként információkat számukra!
- Használj egy kulcsszót a szüleiddel, amit, ha bajban is vagy, el tudsz mondani, így a szüleid egyből tudják, hogy bajban vagy!

Csak lányoknak

Tíz dolog, amit felejts el, ha meg akarsz szerezni egy fiút!

1. Ne játszd meg magad a barátaid előtt!

Ha bemutat a barátaidnak, ne akarj azonnal összehaverkodni velük. Hagyd, hogy ők barátkozzanak veled!

2. Ne nyomulj feltűnően!

A srácok egyébként is csak akkor hívnak randizni, ha eléggé biztosak a dolgukban, de külső segítség nélkül is el tudják dönteni, hogy mikor érkezett el az idő.

3. Ne akarj olyan lenni, mint ő!

Azzal akarod meghódítani, hogy úgy teszel mint-ha hasonlóak lennétek? Nem vagytok egyfomák, nem szerethetitek pontosan ugyanazokat a dolgokat.

4. Ne lógj állandóan a telefonodon!

Nincs annál idegesítőbb, mint amikor a csajok órákig dumálnak egymással telefonon a semmiről – legalábbis a fiúk szerint. Ne akkor tarts pletykadélutánt, amikor vele vagy...

5. Ne csimpaszkodj rá!

A fiúk nehezen mutatják ki az érzéseiket, és nagyon utálják, ha a társaságban egy lányra rájön a romantikus félóra. Ezt általában cikisnek tartják.

6. Ne tapadj rá!

A fiúk szeretik a függetlenséget. Add meg neki azt a kis szabadságot, amire vágyik, hogy még jobban örüljön a veled kettesben töltött időnek!

7. Ne tedd féltékeny! Azt hiszed, hogy jobban ragaszkodik hozzád, ha látja, hogy más fiúkkal flörtölsz? Pont ellenkezőleg. Ez megalázó, dühítő számára, úgyhogy inkább lelép.

8. Ne vidd túlzásba a divatozást és a sminket! Senki sem szeret megjeleníteni egy trendi madárijesztő oldalán. A túlzások elriasztják a fiúkat. Az önkritika és a jóízűs a nyerő.

9. Ne változz át! A pasik szeretik az állandóságot, viszont nem szeretik a hirtelen jött változásokat. Lassan, fokozatosan vezesd be az újításokat.

10. Ne játszd el, hogy népszerű vagy! Állandóan körülvesznek a barátnőid és az ismerőseid, és ha megkérdezi, hogy mikor érsz rá időpontot kell kérnie. Ez gáz. Döntsd el, hogy ki, és mi a fontosabb!

Itt a farsang, áll a bál

A farsang a karneválok ideje, és a karneválokon illik jelmezben megjelenni. Öltözetek varázslónak, bohócnak vagy katicának. Mi csak három ötletet adunk, persze a jelmezek sora végtelen, és farsangkor, mulatozások bármilyen móka megengedhető.

A jelmezek elkészítéséhez kérjétek felnőtt segítségét. A varázsló jelmezéhez szabjatok ki fekete filcből egy palástot, és készítsétek kalapot. Varázsszerűnek megteszi egy közönséges pohár, azonban a pompa kedvéért vonjátok be ezüstpapírral.

A bohóc jelmezéhez elég, ha felöltötök egy tarka pólót, arra szabtok egy zöld színű gallért, no és egy sapkára színes pomponokat varrtok.

A katica jellegzetessége a pöttyös háta, ehhez piros anyagra varrjátok fekete pöttyöket. Jó szórakozást a munkához és a vigadalomhoz is!

(TT)

Hírek az adai Cseh Károly iskolából

Az 5. b-sek magyarórán a Gyógyító beszélgetés című darabot játszották el. Szereplők: Kazinczy Krisztián, Komáromi Gabriella, Papilion Csilla, Apró Réka, Lakatos Ágnes, Vorford Dávid, Holló Viktor. Az osztály szavazata alapján Kazinczy Krisztián (nagyapa) és Holló Viktor (Csaba gyerek) lettek a legjobb szereplők. – **Kitli Sándor**

Az egyik héten a Tom Sawyer kalandjaiból játszottunk el egy epizódot. Az egyik epizód az eljegyzés volt, szereplők: Tom, Beki és a mesélő. A második epizód a fogfájás volt, szereplők: Tom, Sid és Polly néni és a mesélő. Szavaztunk, hogy melyik csapat nyert. Így telt el a magyaróra. – **Komáromi Gabriella**

Magyarórán az 5. c-sek is jeleneteket játszottak a Tom Sawyer című házi olvasmányból. A szereplők: Tóth Teodóra, Szabó Ákos, Móricz Tímea, Lehócki Dániel, Ludman Márk és Könyves Regina. Az osztály szavazata alapján a legjobb szereplő Szabó Ákos (Tom) lett. – **Balog Réka**

TESZT ✓

Milyen a kapcsolatod a környezeteddel?

Miután figyelmesen elolvastad és döntöttél, melyik válasz a leginkább jellemző rád, karikázd be az előtte álló betűt.

1. Érdeklődsz általában mások ügyei iránt?

- a) Főleg a közelebbi barátaim problémái foglalkoztatnak.
- b) Persze. Minden jó pletyka érdekel.
- c) Bánom is én, kinek mi baja van!

2. Új tanuló érkezik az iskolába, és tanácstalanul ácsorog a folyosón. Mit mondasz neki?

- a) „Segíthetek valamiben?”
- b) „De szépen csillog a hajad! Milyen sampont használsz?”
- c) „Mit bámulsz?”

3. A társaságod este diszkóba szeretne menni, te viszont egy házibuliba vágysz. Mit teszel?

- a) Elfogadom a döntésüket, és örömmel megyek velük a diszkóba.
- b) Előbb házibulizok, majd elmegyek velük a diszkóba.
- c) Duzzogva otthagynom őket.

4. A folyosón az egyik fiatalabb diák elesik. Mit csinálsz?

- a) Felsegítem, és megkérdezem, jól van-e.
- b) Átlépek.
- c) Mulatságosnak tartom, és jót nevetek az eseten.

5. Mit teszel, ha valamelyik osztálytársad váratlanul betoppan hozzád?

- a) Örömmel fogadom.
- b) Megkérdezem, hogy hozott-e ajándékot?
- c) Morgolódom, mert váratlanul beállítani udvariatlanság.

PONTOZÁS

Számold ki, hogy melyik betűt karikáztad be legtöbbször.

Ellenségesen viselkedsz, és ezért kevesebb a barátod, mint amennyi lehetne. Vagy ellenkezőleg, te vagy a társaság figyelmének középpontjában és barátokban nem szenvedsz hiányt... A választ, hogy vajon melyik csoportba tartozol, megtudhatod, ha őszintén felelsz az alábbi kérdésekre.

Értékelés

Ha főleg a c választ karikáztad be:

Sajnos nem sok olyan tulajdonsággal rendelkezel, amit mások kedvelhetnének. Nem ártana levetned ezt az ellenséges álarcot, így talán több barátra tehetnél szert.

Ha főleg a b választ karikáztad be:

Magatartásod néha elidegenítheti a többieket. Nem ártana kissé finomítani rajta, hogy a többiek is láthassák, hogy valójában nagyon rendes vagy.

Ha főleg az a választ karikáztad be:

Fantasztikusan viszonyulsz a társaidhoz! Barátságos viselkedésed miatt bizonyára nagyon kedvelnek, így aztán barátokban nem szenvedsz hiányt. Gratulálunk!

„Kedves Jó Pajtás!

Tizenegy éves vagyok és nagyon szerelmes egy nálam két évvel idősebb fiúba. De két problémám is van. Az egyik az, hogy állítólag van barátnője, viszont én sem, és egyik barátja sem tud arról a bizonyos barátnőről. A másik viszont az, hogy két jó barátnőm is ebbe a fiúba szerelmes, de már túlságosan is eljártsszák, hogy ez a fiú az övék, pedig ő rájuk sem néz. Nekem viszont szerencsém van, mert ismerem őt, köszönünk is egymásnak, és sokszor beszélgetünk is. Mit tegyek, hogy ne bántsam meg a két barátnőmet, de az enyém legyen ez a fiú? Segíts!

Válasz:

Kedves Help girl!

Tudnod kell, hogy ilyen esetekben, mint a tied, nem lehet megúszni a dolgot sértődés, bántódás, fájdalom nélkül. Valaki biztosan rosszul érzi majd magát. Amit megtehetsz, hogy nem sieted el a dolgokat. Továbbra is barátkozz a fiúval, beszéljess vele, így megtudod, mi az, amit szeret és mi az, amit nem. Kivel barátkozik, milyen lányok tetszenek neki, minek örül, és mi bántja stb. Barátkozás közben kimutatod, hogy fontos a számodra, érdekelnek a dolgai, hogy tetszik neked. Ha te is vonzó vagy a számára, és nem a vele egykorú vagy idősebb lányok tetszenek neki, akkor hagyd, hogy ő tegye meg az első lépést. Ha mégsem teszi meg az első lépést, akkor az azt jelentheti, hogy nem érett még meg az ilyen „szerelmi játékokra”, vagy éppen más lány tetszik neki. Amennyiben a fiú teszi meg az első lépést, nagyobb a valószínűsége, hogy elkerüld a haragot, vagy legalábbis kisebb lesz a barátnők nemtetszése, haragja és megbántódása is. Azt se feledd, hogy az igazi barátnők örülnek a másik boldogságának. Ha nem így van, akkor el kell gondolkodni, hogy ezek a barátnők, igaz barátnők-e.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy hatodikos lány vagyok. A problémám pedig az osztályommal, pontosabban a lányokkal kapcsolatos, mert maguknak valóak, beképzelték. Az év eleje óta azon töprengök, hova lettek azok a megértő barátnők, akikkel tavaly még olyan jól megvoltam?! Nemrégiben még mindannyian összetartottunk, beszélgettünk, nevettünk, mindig együtt voltunk. Ma nincs közöttük egy igaz barátnőm sem. Akikkel barátkozok, azok csak kihasználnak, és megtörtént, hogy ki is közösitettek. Egyik nap jól megvagyunk, a másik napon meg, mintha ott sem lennénk, úgy viselkednek, pedig én mindent megteszek, hogy kedveljenek. Segítek nekik, viccelődöm. Van egy lány, aki mindenkin túltesz. Nemcsak szavakkal bánt, hanem tetteivel is. Gyakran csúnyákat mond rólam a többieknek. Azt hiszem, a gond ott kezdődött, hogy az idétől e két osztályt összevonták, és most új tanulók vannak az osztályomban. Mindannyian, a régiek és az újak is ellenem fordultak. Nagyon szeretném már, ha lenne egy nagyon jó barátnőm, igazi, mert mindenkinek szüksége van barátira. Nem tudom, hogyan lehetne enyhíteni a gyűlöletet, hogy megváltoztassam őket, hogy igazi barátnők legyünk. Nem szeretek kiközösítve lenni amiatt, mert irigyek az osztályzataimra, vagy mert ki nem bírnak állni. Kérlek, segíts, adj tanácsot, mit tegyek, hogy jól érezzem magam újra az osztályommal!

Help girl”

Hope”

Válasz:

Kedves Hope!

Azt hiszem, nehéz helyzetben vagytok, mert az összekovácsolódás, az új kollektíva kialakulása, vagyis, aminek lennie kellene, kialakítása, nehezen megy. Nem vigasztaló, csak segít megérteni a helyzetet, hogy sokszor megtörténik ott, ahol összevonják a tagozatokat. A 4-5 év alatt kialakult csoportviszonyok felbomlanak, újnak kell kialakulniuk, és ez igencsak rázósan történik, különösen a serdülők esetében. A ti esetekben két összezokott társaság most egymásra haragszik, mert akaratotok ellenére kerültetek ebbe a helyzetbe. Mindkét osztály úgy érzi, hogy az a „másik” zavarta meg a köreit. Olyan a helyzet, mint amikor két dudás van egy csárdában. Időre, tapintatra és sok osztályfőnöki munkára van szükség ahhoz, hogy megismerjétek egymást, összezokjatók, mindenki megtalálja a helyét az új közösségben és egy összetartó csapat váljon belőletek. Ebben az érzékeny folyamatban a serdülőkorra jellemző „viharok” fölkavarják a kedélyeket és az egymás közötti viszonyokat, és segítségre van szükségetek, hogy közösséggé kovácsolódjatok és elfogadjátok egymást. Emellett még mindannyian meg is változtatok, érettebbek vagytok, megváltoztok az igényeitek, elvárásaitok a társaitoktól, a barátságától. Mindenesetre ne akarj minden áron mindenkiel barátkozni, minden áron megnyerni a tetszésüket. Ha nem érzed magad jól velük, barátkozz többet a másik osztálybeliekkel. Az osztálytársaidal legyél továbbra is kedves, barátságos, továbbra is köszönj nekik, de ne keresd minden áron a társaságukat. Az osztályfőnöknek mindenféleképpen szólj az osztályban történtekről. Neki is mondj el mindent, még azt is, hogy van, aki verekedéssel és a másik molesztálásával próbálja megszerezni, kiharcolni a figyelmet, hogy ő legyen a vezéregyéniség. Az osztályfőnökön kívül segítséget kérhetsz az iskola pedagógusától, pszichológusától is. Szólni kell nekik, mert különben nem tudnak segíteni rajtad, rajtatok. A jól megválogatott ún. közösségfejlesztő, egymást megismerését segítő „játékok” sokat segíthetnek az egymás közötti viszonyok javításában és a közösségfejlesztésben, abban, hogy mindenki jól érezze magát abban a közösségben, amelyben él és dolgozik.

„Kedves Bori Mária!

Tizenhárom éves vagyok és szerelmes! A szünidőben megismerkedtem a nagymamámnál egy nálam egy évvel fiatalabb fiúval. Sokat voltunk együtt a korcsolyapályán. De most már kevesebbet találkozunk. Egyik alkalommal azt mondja, hogy szeret, máskor meg hogy nem. Ugyanezt mondja egy másik lánynak is! A gond az, hogy nem ott lakik, ahol én, másik iskolába jár, és nagyon hiányzik. Mit tegyek, hogy megtudjam, mit is érez irántam, kit is szeret igazából?!

Tél”

Válasz:

Kedves Tél!

Mit tegyél? Nem tehetsz sokat, hisz nem találkozhattok nap mint nap az iskolában. Próbálj meg türelmesnek lenni, hisz ő maga sem tudja, mit is akar igazából. Persze neked is tetszik az az érzés, amikor együtt vagytok. Biztos, hogy nagyon hízelgő számára, hogy rajonganak érte a lányok, és ő szépeket tud mondani nekik. És mindez azért van, mert még igazából nem jött el a ti időtök a nagy szerelemre. Élvezzétek a barátkozást, a szimpatizálást, a flörtölést, azt, hogy jól érzitek magatokat egymás társaságában. Ha nem vagytok együtt, e-mailezzetek, SMS-ezzetek stb. Idővel tisztábban lájtátok a dolgokat és azt is, hogy ki is tetszik nektek, és neki is igazából. Nagy a valószínűsége, hogy nemsokára már egy negyedik lánynak csapja majd a szelet, a te szívedet pedig egy másik fiú dobogtatja meg.

A hűtlen barát

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer Indiában egy aranyműves. A piactérre, ahol kis sátra állott, gazdagok nemigen jártak, ezért hát igen kevés haszna volt a bolton.

Végül egy napon, mikor már torkig volt a szegénységgel, elment szomszédjához, a fiatal bráhmána származású papfiúhoz.

– Tanult barátom! Te is keservesen töltöd a napjaidat, mint én. Gyere velem, menjünk idegen földre, keressünk munkát! Ha összegyűlik egy kis pénzecskenk, hazajövünk, és úgy élünk majd, mint a kiskirályok.

A bráhmána-fiú meghányta-vetette a dolgot, és már készülődött is a nagy útra. Házikójában egyedül idős édesanyját hagyta. Mikor elbúcsúzott tőle, megígérte, hogy küld majd pénzt. Ugyanezzel búcsúzott saját feleségétől és kisfiától az aranyműves is.

Alighogy elérték az első nagyvárost, a bráhmána és az aranyműves azon nyomban talált munkát. Szépen gyűlt a pénzük. Az aranyműves el is határozta, hogy hazatér. Mondja a bráhmána-fiúnak:

– Elég volt a munkából, hazamegyek. Ha édesanyádnak levelet vagy csomagot akarsz küldeni, add csak ide, elviszem.

A bráhmána ládikájából elővett egy aranyat, egy asarfít, és azt mondta:

– Ha hazaindulsz, fogd ezt az arany asarfít, és add oda édesanyámnak. Mondd meg neki azt is, hogy hat hónap múlva otthon vagyok.

Az aranyműves fogta az arany asarfít, és hazatért. Meghallotta ezt a bráhmána édesanyja, és elment hozzá, hogy megtudja, miként tölti napjait a fia.

– Jó egészségnek örvend a fiad, és biztos a megélhetése. Azt üzeni, hat hónap, és itthon van.

A bráhmána édesanyja kérdezi az aranyművest:

– Lelkem, nem küldött nekem egy kis pénzecsket a fiacskám?

Válaszolt az aranyműves:

– Ó, valóban, majdnem elfelejtettem: küldött pénzt a fiad. Hozom nyomban, aztán menj.

Ezzel az aranyműves bement a házába, és egy rézgarassal tért vissza. Az öregasszony markába nyomta, és elküldte.

Szegény öreg bráhmaní eddig valahogy eltengette az életét, de most, hogy azt látta, fia egy árva rézgarast küldött csak, még nyomorultabbul érezte magát. De mit is tehetett volna? Keserű szívvel, szótlánul vánszorgott haza, és folytatta keserves életét.

Lassan letelt a hat hónap. A bráhmána-fiú sok pénzt összegyűjtött, és elindult hazafelé. Mikor a faluba érven meglátta, hogy édesanyja már egészen összefonnyadt a szegénységtől, felkiáltott:

– Édesanyám! Mi történt, mi tette ennyire tönkre?

– Édes fiam! Sok időt távol voltál. Nem volt mit ennem, nem volt mit innom. Hogy ne mentem volna tönkre?

Szólt a fiú:

– Hát nem adta át az aranyműves a küldeményem?

– Megbuggyantál, édes fiam? Egyetlen rézgarast küldtél nekem, abból kellett volna eltenődnöm mostanáig? Ott van a rézgarasod a ládikában, hasznát úgyse vettem.

A bráhmána azon nyomban megértette, hogy az aranyműves álnokul viselkedett. Szívében hirtelen harag gyúlt, de rögtön türelemre intette magát, és azon törte a fejét, hogyan is állhatna méltó, nemes bosszút, hogyan leckéztethetné meg az aranyművest.

Néhány nap múlva saját pénzén egy kis falusi iskolát nyitott. A környék összes lurkója nála kezdett írni-olvasni tanulni. Egy nap az aranyműves is meglátogatta az okos bráhmanát.

– Tanult barátom! Régóta ismerjük egymást. Tedd meg nekem azt a szívességet, hogy felveszed a kisfiamat az iskolába, hadd tanuljon egy kis bölcsességet!

A pap azt válaszolta:

– Bátyám uram! Már miért lenne ez szívesség? Épp azért nyitottam ezt az iskolát, hogy bárki ideküldhesse a gyermekét okosodni.

Elhozta hát az aranyműves a fiát, és a bráhmána gondjaira bízta. Az pedig néhány nap múlva fogta a fiút, és elvitte egy barátjához, jó messze, más faluba.

Eltelt egy-két hét, és jön az aranyműves meglátogatni a fiacskáját. Volt nagy meglepe-

tés, mikor látta, hogy a bráhmána egy majmot vezet elé.

– Tanult barátom! Mi ez itt?! Egy majom?! Mit tettél a fiammal??!

– Elment az eszed? – válaszolt a bráhmána. – Nem ismered meg a saját fiadat? Eleinte nem volt vele baj, de szép lassan majommá változott. Mit csináljak?

Szegény aranyműves a haját tépve, óbégatva futott a falu bírójához, és elsírta neki, hogy a bráhmána majommá változtatta az ő egyetlen drága fiacskáját.

– Bíró úr! Könyörgöm, büntesse meg ezt a bráhmanát, és kötelezze, hogy változtassa vissza a fiamat!

Hivatta a bírót a tanult papot.

– Ez a majom bizony az aranyműves fia – mondta a bráhmána. – Elhozta az iskolába, itt meg majommá változott. Tehetek én erről?

Az aranyműves feljajdult:

– Ez nem lehet! Biztosan elrabolta a fiamat! Az én aranyos fiacskám hogy is változhatna majommá?

A bráhmána azt válaszolta:

– Ahol egy arany asarfiból rézgaras lesz, ott egy aranyos kisfiú miért ne tudna majommá változni?

Nem értette ezt a bírót, ezért a bráhmána mindent előadott neki. Mit volt mit tenni, az aranyműves beismerte, hogy magának rakta el a bráhmána arany asarfiját. Mikor a bráhmána visszakapta az aranyat, vidáman mondta az aranyművesnek:

– Ravasz aranyműves! Igaz barátot soha be ne csapj! Édesanyám hat hónapig kesergett miattad! Örülj, hogy ennyivel megúsztad!

Az aranyműves nagyon elszégyellte magát, a bráhmána meg vidáman élt anyjával még sok-sok éven át.

Bihári népmese
Kiss Csaba fordítása

A vízkeresztől hamvazószerdáig tartó farsang a bálók és a vidám összejövetelek időszaka. 2010-ben a farsang január 6-tól február 16-ig tart. A farsangi jókedv s vidámság a tél búcsúztatásának és a tavasz eljövetele feletti öröm megnyilvánulása. A farsangi maszk és jelmezek elengedhetetlen kellékei a mulatságnak, mely a gonosz szellemek megtévesztésére szolgál.

A farsangi mulatságok igen népszerűek, hiszen mi is is lehet annál jobb, mint amikor az egész csapat átváltozik cicává, tündérré, harcoszá, illetve az éppen áhított szereplővé, és nemcsak lélekben válik azzá, hanem

Farsang

Itt a vigasságok és a bolondozás ideje!

külsőségekben is, a maszk mögé pedig bebújik az igazi Én.

Farsangi jelmezt bérelhetünk, vásárolhatunk, s magunk is készíthetünk közösen a szülőikkel. Fontos szerepet játszhatnak a kiégésítő. Egy jól megrajzolt, illetve festett korona vagy tündérszárny sokat jelenthet a szerep átélésében.

Jelmeztetések lányoknak:

királylány, hercegnő, grófnő, hastáncos, virág- vagy évszaktündér, jó vagy rossz boszorkány, indián lány, sztár, táncosnő

Jelmeztetések fiúknak:

lovag, királyfi, varázsló, cowboy, indián, superhősök

Jelmeztetések mindenkinek:

kertész, orvos, pillangó, katicabogár, teknő, madár, fa, virág, méhecske, cica, kutya
Jó mulatást Mindenkinek!

Rongybaba

De ha nem tetszik sem a kalózos, az autószerelő, a királylányos maskara, akkor készítsd el a vicces rongybabajelmezt.

Hozzávaló anyagok:

– régi nyári vászonruha vagy maradék textil, amiből egy nagyon egyszerű kis ruhát lehet varrni

– vászonszalag a masnihoz (színe harmonizáljon a ruhával)

– 1 gombolyag színes fonal hajnak vagy kenderkóc (víz-, gázszerek használják)

– kenyérkosár (esetleg papírtányér)

– 2 gomb szemnek

– piros fonal szájnak.

Eszközök: tű, cérna, olló, ragasztó, esetleg varrógép.

Arc: A kosárra vágjunk 2 kis lyukat a szemnek, hogy ki lehessen látni. A lyuk fölét picivel felragasztjuk vagy felvarrjuk a gombokat. Ha ragasztjuk, akkor előtte célnát fűzzünk a lyukba, mintha varrtuk volna. A fonalt felvágjuk kb. 1 m hosszú szálakra. A közepénél összekötözzük egy szállal, és a közepétől számítva 15-15 cm-re ismét megkötjük, de most egy szalagdarabbal. A maradékot 3-3 részre osztjuk, és befonjuk, az aljába szalagot kötünk. Az így elkészült haját az arcformára ragasztjuk, eligazgatjuk. Piros fonalból száját ragasztunk a kosárra. Ezzel el is készültünk a fejjel. De az itt látható arcfestés is jól mutat.

Ruha: Egyszerűbb dolgunk van, ha egy nyári ruhát használunk, de egy kis ügyességgel és varrógéppel varrhatunk is megfelelő ruhát fehér lepedőből és élénk színű vászonszalagból.

A szervezet egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen a tejfogyasztás. A hideg időben jólesik egy-egy pohár meleg ital, főleg, ha az nemcsak ínycsiklandóan finom, hanem egészséges is.

Receptgyűjteményünkben kedvedre válogathatsz!

Varázslatos téli italok

Karamellás tej

Hozzávalók: fél liter langyos tej, 4-5 evőkanál cukor, egy kiskanál őrölt fahéj.

Elkészítés: Tedd a cukrot egy edénybe, és folyamatosan kevergetve kezd el melegíteni (először közepes lángon, és amikor elkezd olvadni, csavard kisebbre). Várd meg, míg a cukor teljesen felolvad, és utána barnulni kezd. Fontos, hogy hagyj elég időt karamellizálódni, de ne égjen le. Ezt követően öntsd fel a langyos tejjel, és add hozzá a fahéjat. Folyamatosan kevergesd, amíg a karamell feloldódik.

Amerikai forró csoki

Hozzávalók 4 személy részére: 8 dl tej, 1 evőkanál kakaópor, 1 evőkanál szirup, 4 evőkanál zabpehely, fél dl tejszín, fahéj, 1 evőkanál csokireszelék.

Elkészítés: Forrald fel a tejet és keverd bele a kakaót. Add hozzá a szirupot és a zabpehelyt. A tejszínt verd habbá. A forró csokit oszd négyfelé, halmozd a tetejükre

a tejszínhabot és szórd meg csokireszeléssel.

Teás tej

Hozzávalók: 1/2 l tej, 3 filter fekete vagy zöld tea, 2 evőkanál cukor, fahéj, 1 csipetnyi vanília.

Elkészítés: Forrald fel a tejet, majd 5 percig tedd bele a teát. Ízesítsd a cukorral, a fahéjjal és a vaníliával.

Téli kakaó

Hozzávalók: 3 dl tej, 1 evőkanál kakaópor, 1 evőkanál cukor, 1 teáskanál nutella, tejszínhab, fahéj.

Elkészítés: Kezdd el melegíteni a tejet. Közben egy bögrébe vegyél ki belőle három evőkanállal, add hozzá a kakaóport és a cukrot, majd kevergesd feloldódásig. Amikor forr a tej, csurgasd bele a feloldott kakaót és tedd bele a nutellát. Öntsd egy bögrébe, és díszítsd fahéjjal megszórt tejszínhabbal.

Keresztrejtvény

Mai rejtvényünkben Szűcs Imre Február című versének két sorát kell megtalálnotok.

10					NY					9	NY
12			13			14					
15			16			17					
18		19			20			21	22		
23			24		25			26			
27			28		29						
30					31				32		
33	D										

Vízszintes sorok: 1. A versidézet első sora (folytatás a függőleges 9-ben), 10. Tengeri rák, 11. Félrevezető kijelentés, 12. Állatlakás, 13. Ipari növény, 14. Kugli, 15. Házörző, 16. Németh Mátyás, 17. A -ra párja, 18. A mai napra, 20. Tiltószó, 21. Erődítmény, 23. Besiet egyneműi, 24. Az összes, 26. Német személyes névmás, 27. Közélre mutató szó, 28. Látogató, 30. Nagyon öreg, 31. Van ereje hozzá.

Függőleges sorok: 1. Több nap, mint..., 2. Kiejtett betű, 3. Illatos gyümölcs (cserjén terem), 4. Kitüntetés, 5. Hangtalan liba! 6. Pesti egyetem, 7. G. Ö. E., 8. Fék betűi keverve, 10. A versidézet második sora (folytatás a vízszintes 33-ban), 17. Rendszerető, 19. Részvénytársaság röviden, 20. Belgrádi hetilap, 22. Juttat, népiesen, 24. Szabadít, 25. Északi ellentéte, 28. Évi betűi keverve, 29. Gabona páratlan betűi, 30. 995 Rómában, 32. Írás egyneműi.

Betűrejtvények

1	SZ MI	2	S KA O	3	D PA	4	K DR E
---	----------	---	-----------	---	------	---	-----------

Skandináv rejtvény (4.)

Hogya teszünk eleget az új félév kihívásainak az iskolában?

Rejtvényünk megfejtésében megtalálod a választ!

	KÖMÖVES ...	▼	A MEZŐRE HAJTJA AZ ÁLLATOKAT	▼	EZ IS NÉVELŐ	▼	ABLAK-GYURMA	▼	A GYÜMÖLCS-BEN SOK VAN (ÉK.F.) TIZENÉVES	▼	MÁJ BETŰI ÜTNI KEZD	▼	SÓLYOM-FÉLE MADÁR	▼	FORMAI	▼	SVÉD-ORSZÁG	▼	
	MÁLTA	▼		▼		▼		▼		▼		▼		▼		▼		▼	
	TÖRVÉNYES	▶									MESSZIRE	▶					ÉSZAK HANGTALAN NÓTA	▶	
	KÉMIA	▶								BETEG, NÉMETÜL EURÓPAI HATÁRFOLYÓ	▶								
NŐI NÉV	▼	NAGYSZERÜ	▼	MÁTÉ ERZSI VAN HOZZÁ BÁTORSÁGA	▶		TOMI BETŰI	▶			TEKE BETŰI A HÖLGY PÁRJA (ÉK.H.)	▶							
54	▼		▼		▼			▼				▼							
ELCSENI	▶						EGY	▶		DUNDI FORDÍTVA NYUGAT	▶						THAIFÖLD	▶	
501	▶							▶											
KIHÚZZA A TÖBÖL KIPOROL	▶						FÖVETLEN TILTÓSZÓ	▶								DÉL SZOLMIZÁCIÓS HANG	▶	ÁLLÓVIZ	▶
▶					EZ	▶	NORD	▶	NUMERO	▶	NŐI NÉV	▶							
					EME	▶	50	▶	NITROGÉN	▶	SUGÁR	▶							
NÉVELŐ	▶	SIVÁR	▶		▼			▶	OLASZ FOLYÓ	▶							RÉGI	▶	

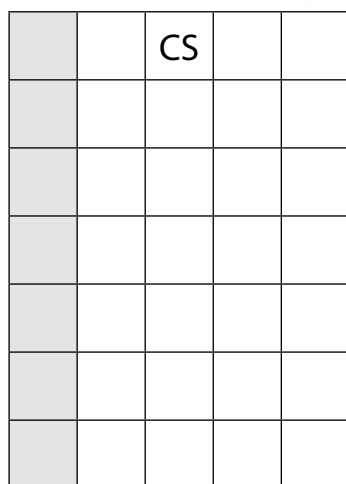

Fokról fokra

1. N
2. Nógató szócska
3. Elmélet, tanítás
4. Harckocsi
5. Vízartó edény
6. Üst
7. Morfológia
8. Üres ház
9. Formátlan

A meghatározások segítségével töltsd ki az ábrát úgy, hogy minden szó tartalmazza az előző szó összes betűjét és annál mindig egy betűvel többet.

Anagramma

KENŐCS

PERES

TEREM

LOVAG

TALÁL

LEMÉR

ÉTLEN

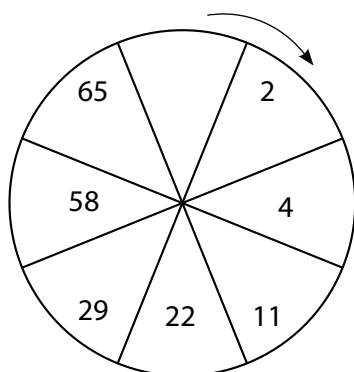
Két rendőr találkozik:

- Miért vagy olyan dühös? – kérdezi az egyik.
- Hagyd el! Autóbusszal akartam menni, és látom, hogy a busz a vég-
álmáson áll, rá van írva: VÁR.
- Na és?
- Képzeld,

A folytatás a rejtvényben lesz.

A szavak betűit rakd más sorrendbe! Csak vigyázz, hogy értelmes legyen az új szó!

Körszámtan

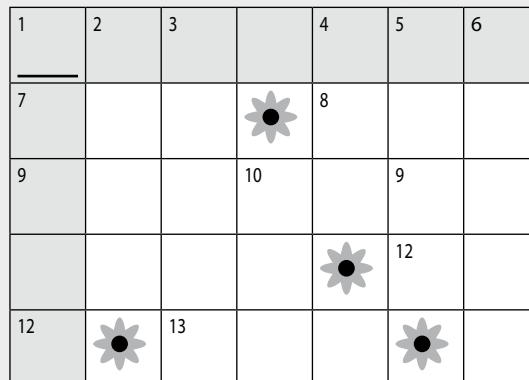

A logika alapján próbáld megtalálni az üres körcikkekbe kerülő számot.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

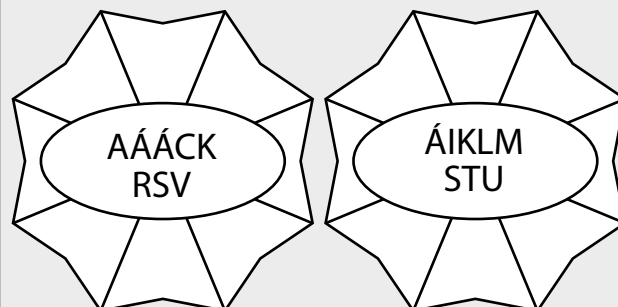
Minirejtvény

Vízszintes sorok: 1. Nagy mesemondó vezetőneve, 7. Számnév, 8. Mise vége, 9. Nem volt esernyője, 11. Nem arra, 12. Tető közepe, 13. Szófav.

Függőleges sorok: 2. Magyar város, 3. Nem téli, 4. Csont-
héjas gyümölcs, 6. Számnév, 7. A mesemondó keresztnéve, 10. ...zug.

Rejtvenyvirág

Az ábra közepén találd a beírandó virágnevek összekevert betűit.

A 3. szám megfejtései

Berakós rejtveny

– Nem tudom, azt nem kérdeztem.

Betűrejtvenyek

1. János, 2. Áron, 3. Andor, 4. Ákos

Fokról fokra

2. ki, 3. kis, 4. esik, 5. eszik, 6. szilke, 7. kieszel, 8. kimeszel, 9. kiszemelt

Szóbetoldó

bál

Anagramma

kotor, adoma, rémek, néger, elnéz, veréb, árgus, lelet

Lóugrásban

1. földrajz, 2. matekóra, 3. irodalom

Minirejtveny

farsangi fánk

Az 1–2. skandináv rejtveny helyes megfejtése

LEONARDO DA VINCI, UTOLSÓ VACSORA

A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta Fazekas Attila

A lány szépségétől megbabonázva indult tovább a táltoshoz, aki azonban épp esőcsináló szertartással volt elfoglalva.

Nem zavarta meg az öreg Bajsát, hanem továbbindult a közelben gyakorlatozó fejedelemsfiakhoz.

Kurszán, Tétény, Csaba és a gyulák táltosjelöltje, Apafarkas-Agmánd, afféle túsok is voltak Álmos udvarában. A fejedelem tanult a kazároktól. Tente volt megbízva az ifjak kiképzésével.

Örömteli rikkantásokkal fogadták Árpádot. Tőle is hallani akarták a pannóniai hadjárat eseményeit. Kedvelték egymást a fiatalok, különösen a gyula fiával volt jó barátságban a kisúr.

Tétény, kössünk testvérbaráti vérszerződést.

Jóban-rosszban egymás támaszai lennénk?

Megállj, Tétény! Ehhez a nemzetség hozzájárulása is szükséges!

Az én szavamat állják a turulok. A ti nemzetségeiteknek meg te vagy a táltos-utóda, kérdezd meg a szel-lemeiteket.

Folytatjuk

Szentendre eszenciája

Ha Szentendre egy ékszerdoboz, akkor a főtér benne a koronaékszer. Ez a kicsiny, háromszögnyi terület, ahol valójában éppen csak kiszélesednek a szűk utcák, tömény kivonata, esszenciája Szentendre múltjának. A teret körbeölelő színpompás házak egykor a város hétköznapijainak aktív részvevői voltak: a templom, az iskola, a napi szükségletek megvásárlására szolgáló üzletek rendkívüli nagykövetei egy régi kor hangulatának. Szentendre főtere nem egy hivatal által kijelölt, mesterséges központ, hanem egy természetesen működő városmag, amely feltehetőleg már a középkorban kialakult, a későbbi korok házai pedig mind alkalmazkodtak a hagyományos alaprajzhoz. Ma már szerencsére csak a gyalogosforgalom koptatja a köveit, de bármennyire is ihletetlen, egykor három főútvonal futott itt össze, köztük a Dunakanyarba vezető főút, melynek autóforgalma itt kanyarodott – óvatosan megkerülve a görögkeleti emlékkeresztet – Visegrád felé.

A tér színpompás barokk, rokokó és copfstílusú házai megőrizték a régi kereskedőházak arányát. Építtetőik, a török elől Szentendrére menekült szerb és görög kereskedők, magukkal hozták mediterrán világukat, melynek hangulatát valamilyen különleges fortéllal beleépítették a házak köveibe, és azok olyan mélyen magukba szívták ezt az életörömet, létszeretetet, hogy azóta is sugározzák magukból kifoghatatlanul.

Az egyszintes épületekkel körbe vett tér közepén egy emlékkereszt, az úgynevezett Kalmár-kereszt áll, melyet a Szerb Kereskedő Társaság emeltetett 1763-ban, hálából azért, mert a pestisjárvány pusztítása elkerülte a várost. A kovácsoltvas ráccsal körülvevett, késő rokokó stílusú kereszt alatt, a néphagyomány szerint, egy fejjel lefelé eltemetett ember nyugszik. Vízszentelési szertartását minden évben, Gábiel arkangyal napján végezték el. Az emlékkeresztet 1836-ban, majd 1901-ben, legvégül pedig 1958-ban újították fel.

A tér legértékesebb házai a háromszög „egyenes szárán” helyezkednek el. Az egyik oldalon az úgynevezett szerb kereskedőház látható, a másikon – a Görög utca túloldalán – pedig a Blagovestenszka-templom és a Ferenczy Károly Múzeumnak otthont adó épület. Közülük a szerb kereskedőház a legkülönlegesebb. Az első ránézésre egyetlen háztömbnek látszó épület valójában több régi, egykor külön tetővel rendelkező kereskedőház, amelyeket (valószínűleg egy tűzvész utáni újjáépítés során) közös nyeregtetővel fogtak össze. Messziről – például a Templom-dombról nézve jól felismerhető, hogy a Fő tér felé néző homlokzati rész külön házegységekre oszlik. A tömbhöz tartozó házak nem egy időben épültek, a közös használati cél mégis azonos kialakításhoz vezetett. A kereskedőházakra jellegzetes felépítés alapján a házak földszintjén üzletek voltak, mögöttük volt a kézírattár és a lépcsőház – ahonnan a hátsó utcára is vezetett egy ajtó –, illetve az emeletre és a pincébe vezető lépcsők voltak elérhetők. Ide, a hátsó kijáratához érkeztek az áruval megrakott szállítójárművek. Az árut a pincében – amely néha többszintes volt – és a nagy áruadláson tárolták. A ház emeletén a kereskedő lakott a családjával. Ez a jellegzetesen mediterrán háztípus Szentendre sajátossága: sem Magyarországon, sem Közép-Európa városépítészetében nem találunk rá máshol példát.

A Görög utca túloldalán a görög templom, a Blagovestenszka áll. A templom és az utca elnevezése is azokra a görög kereskedőkre emlékezteti az erre járókat, akik a törökök elől menekülve itt lettek új otthonukra. A Szentendrére menekültként érkező szerb, dalmát és görög népcsoportok egyházközségként együtt maradtak. Elsőként fatemplomokat emeltek az 1600-as évek végén, majd ahogy biztosnak érezték a maradásukat, és anyagilag is eléggé megerősödtek hozzá, kőtemplomokkal váltották fel az ideiglenes templomaikat. A Gyümölcstető Boldogasszony tiszteletére felszentelt templom Szentendre egyik legjelentősebb műemléke. A barokk épület sok hasonlóságot mutat a pesti szerb templommal. Berendezési tárgyai egységesen magas művészi színvonalon lettek kialakítva, közülük is kimagaslak a festett és faragott színes rokokó ikonosztáz és a baldachinos püspöki trónus.

Az egykori főút a Főt tértől ketté válik: egyik szára volt egykor a Visegrád felé vezető útvonal – ma már nehéz elképzelni, hogy egykor ezen a kis téren haladt keresztül egy főút forgalma – a másik a Dunával párhuzamosan halad tovább, és ebből egy szűk utca kanyarodik fel élesen a Templom-dombra. Ennek a sarkán áll a provinciális copfstílusban épült, 18. század végi Nikolics-ház. A háznak félköríves kapuja és hasonló ablakai vannak. Emeleti ablakai felett rozettás füzéres, levelekkel és ágakkal díszített domborművek láthatóak. Mellette a 18. század közepén emelt Dimics-ház áll. Kőkeretes, kosárféle kapuja barokk, azonban szárnyai már copfstílusúak. Szép a kapualj stukkódíszé és az oldalajtó vasalása. A ház jelenlegi formája már egy későbbi átalakítás idején alakult ki. Szemben vele – a háromszög alakját formázó tér felső csúcsánál – a déli ház sor vonalának felső pontján a Milics-ház oromfalas, emeletes épülete áll. A 18. század elején épült – de ötven évvel később átalakított – ház legszebb része a két apácarácsos ablak a földszinten. Kosárféle, kőkeretes kapuja a legszebb része a mellette lévő Pálffy (Kálics)-háznak. Az 1781-ben épült ház zárókövén látható a szerb kereskedőház jelvénye, a Kalmárkereszt. Az összetett jegyben a kettős kereszt a görögkeleti hitre, a 4-es szám a 4%-os tisztes kereskedői haszonra, míg a horgony a sok veszélyt jelentő vízi szállításra – ebben az esetben a Dunai szállításra – utal. A ház belső udvarának árkaos homlokzata érdemes a megtekintésre.

Utcai közül egy a Dunával párhuzamosan halad, másik kettő a Duna felé visz, egy harmadik a dombtetőre, Isten házához, míg egy másik csak úgy eltűnik egy olyan szűk sikátorban, hogy kétségeink támadnak: van-e kijárata, vagy a falak összeérnek valahol középtájon. Napjainkban a vendéglők teraszai, a boltok utcára kirakott áruja erősen torzírtják a tér kellemes összképét. Ha a régi idők hangulatát szeretnénk érezni, akkor korán reggel – és inkább hétköznapi – sétáljunk a Fő téren.

A világsztárok Haitiért jótékonykodnak

2010. január 12-én pusztító erejű földrengés rázta meg Haitit, aminek következtében több tízezer ember vesztette életét, és még többen váltak földönfutóvá. A helyiek megsegítésére az egész világ összefogott, azonban további támogatásra van szükség a Karib-térségben. Az Oscar-díjas színész, George Clooney kétórás élő ado-

mánygyűjtő műsorral igyekszik minél több pénzt szerezni a rászorulóknak. A „Segítség Haitinek” elnevezésű akció három helyszínről jelentkezik: Los Angelesben George Clooney vezeti az élő műsort, New Yorkból a haiti származású énekes, a Fugees frontembere, Wyclef Jean tudósít majd, a CNN sztárja, Anderson Cooper pedig Haitiről jelentkezik be. A kétórás műsort a világ számos csatornája közvetíti majd. Az összefogást,

George Clooney

Alicia Keys

Wyclef Jean

amelyet Clooney a vasárnap megrendezett Golden Globe-díjátadón jelentett be, több mint 40 sztárvendég segíti. Mark Wahlberg színész így nyilatkozott az akcióról: „Haiti a világ egyik legszegényebb országa volt eddig is. Fontos, hogy az emberek összefogjanak, mert közös erővel jobba tehetjük az ottani körülményeket.” Az élő adásban fellép Bono, Alicia Keys, Sting és Christina Aguilera is. Őt jótékonyági szervezet kapja majd a befolyó összeg teljes egészét, amelyet a haiti földrengés áldozatainak megsegítésére fordítanak. Az öt szervezet a Vöröskereszt, az UNICEF, az Oxfam America, a Partners in Health és Wyclef Jean alapítványa, a Yele Haiti Foundation.

Bravo Hot Top 20

Rihanna

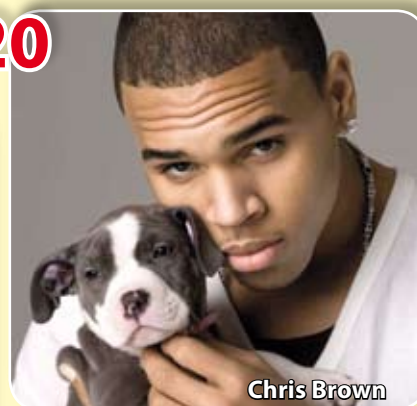

1. Lady GaGa: Bad Romance
2. Chris Brown ft. Lil Wayne: I Can Transform Ya
3. Rihanna: Russian Roulette
4. Timbaland ft. SoShy & Nelly Furtado: Morning After Dark
5. Miley Cyrus: Party in the USA
6. Britney Spears: 3
7. Jordin Sparks: S.O.S. (Let The Music Play)

Jordin Sparks

8. 30 Seconds to Mars: Kings and Queens
9. Robbie Williams: Bodies
10. Ke\$ha: TiK ToK

Chris Brown

11. Jay Sean ft. Lil Wayne: Down
12. David Guetta ft. Akon: Sexy Chick
13. Tóth Gabi & AFC Tomi: Mi a szívemen, a számon
14. Lola: Féktelen éj
15. Jay-Z Ft. Kanye West & Rihanna: Run This Town
16. Dead by Sunrise: Let Down
17. SP: Kép maradsz
18. Alexandra Burke Feat. Flo-Rida: Bad Boys
19. 50 Cent ft. Ne-Yo: Baby By Me
20. Black Eyed Peas: Meet Me Halfway

Golden Globe 2010

Az Avatar lett a legjobb film

A játékfilmdráma kategóriában a legjobb az Avatar című világsikerű sci-fi lett az Arany Glóbusz-díjkiosztó gálán Los Angelesben.

A legjobb rendező díját James Cameronnak ítélték oda, aki az Avatar című háromdimenziós szuperprodukcióval versenyzett; mint mondta, filmje azt kívánja láttatni, hogy minden emberi lény kapcsolatban van egymással és a Földdel.

A legjobb színésznő díját Sandra Bullock, a The Blind Side című megindító dráma főszereplője kapta. A legjobb színésznek járó szobrocskát Jeff Bridges vehette át, aki egy ágrólszakadt countryénekest játszik a Crazy Heart című filmben; kritikusok szerint élete talán legjobb alakítását nyújtja.

A vígjáték vagy zenés filmek kategóriájában a Másnaposok című alkotás nyerte a legjobb filmnek járó Arany Glóbuszt. A legjobb színésznő Arany Glóbusz-díját ugyanebben a kategóriában Meryl Streep kapta a Julie és Júlia – Két nő, egy recept című filmben nyújtott alakításáért.

Meryl Streep

A legjobb színész Robert Downey jr. lett, aki a Sherlock Holmes című akciófilm címszerepét, a legendás mesterdetektívet alakítja.

Az Oscar-díj előfutárának is tekintett, 67. alkalommal kiosztott filmdíjak között a legjobb animációs játékfilm kategóriában a Disney-Pixar közös alkotása, a Fel!

nyert. A hollywoodi külföldi újságírókat tömörítő Hollywood Foreign Press Association (HFPA) díjkiosztó ünnepségén a legjobb játékfilmes női mellékszereplőnek járó szobrocskát Mo'Nique vette át, aki a Precious című filmben játszik. A legjobb férfi mellékszereplő az osztrák Christoph Waltz lett.

A külföldi filmek között a legjobbnak A fehér szalag című, az első világháború előtt játszódó német drámát ítélték. A legjobb forgatókönyvért az Egek ura című játékfilmet jegyző Jason Reitman és Sheldon Turner vehette át az Arany Glóbuszt.

A legjobb eredeti filmzenéért Michael Giacchino, a Fel! című animációs film zeneszerzője kapta meg a díjat. A legjobb drámai tévésorozat 2009 és 2008 után ismét a Reklámőrültek lett.

Az NBC televízió által élőben közvetített elegáns hollywoodi gálát beárnyékolta egy szomorú esemény, a százezernél is több halottat követelő keddi haiti földrengés. Több sztár említést tett beszédében a természeti csapásról, sokuk sárga, kék és vörös szalagot viselt ruháján az áldozatok támogatása jegyében.

Új taggal gyarapodik Kevin Jonas családja!

Oké, mielőtt a JoBro egyetlen nő tagjának rajongói a szívükhöz kapnának, eláruljuk, hogy Kevin és újdonsült felesége, Danielle mindössze egy kutyust vett magához!

A Riley névre keresztelt eb máltai-yorkie keverék, méghozzá a legminibb fajtából. Akkor döntöttek úgy, hogy megveszik, amikor hazatértek a mexikói nászutjukról, és tök üres ház fogadta őket.

„Annyira rossz volt úgy visszatérni, hogy senki sem várt otthon! Danielle ráadásul sokat lesz egyedül, mert a karrierem miatt rengeteget fogok utazni, így jó, ha lesz

neki valaki, akihez szólhat!” – kommentálta az ifjú férj. Riley nem az egyetlen kutyus Jonaséknál, de az Elvis névre hallgató golden retriever, akit Nick kapott a tizenhatodik születésnapjára, a szülőknél maradt.

Közönséglista – top 10

1. Lady GaGa: Bad Romance
2. Rihanna: Russian Roulette
3. Miley Cyrus: Party in the USA
4. SP: Kép maradsz
5. Ke\$ha: TiK ToK
6. David Guetta ft. Akon: Sexy Chick
7. Chris Brown ft. Lil Wayne: I Can Transform Ya
8. Britney Spears: 3
9. Alexandra Burke Feat. Flo-Rida: Bad Boys
10. Black Eyed Peas: Meet Me Halfway

Felhívás

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete és a bácsfeketehegyi Feketics Művelődési Egyesület 2010-ben is megrendezi a XX. „ANYÁM FEKETE RÓZSA” Magyar Nyelvű Nemzetközi Vers- és Prózamondó Találkozó vajdasági elődöntőjét. Az édesanyák tiszteletére meghirdetett versenyen gyermek (12–15 év), ifjúsági (16–21 év) és felnőtt kategóriában lehet indulni. 2010-ben is lehet 16 éves kortól énekelt vers kategóriába jelentkezni.

A jelentkezőnek három verset vagy prózát kell megjelölnie, melynek kortárs magyar vagy világ-irodalmi alkotásnak kell lennie (20–21. század). Ezenkívül a versenyzők a magyar népköltészet remekeivel is jelentkezhetnek. A zsűri bármelyik művet kérheti az indulótól. Az előadott mű időtartama nem haladhatja meg az öt percet.

Az elődöntő helyszíne és időpontja:

2010. március 13. Bácsfeketehegy, Művelődési Otthon (JNA 24.), délelőtt 10.00 óra.

A nevezési díj 200 dinár.

Érdeklődni Barta Júliánál a 024/738-003-as telefonszámon lehet hétköznapokon 19–21 óráig. A döntő és gála időpontja: 2010. április 29. és 30., május 1. és 2. A döntő helyszíne: Váci Mihály Művelődési Ház, Veresegyház, Köves utca 14.

Jelentkezési cím: Barta Júlia, Lenin u. 29., 24323 Bácsfeketehegy, vagy a bartatenyi@gmail.com és a vmve.versmondo@gmail.com e-mail címek. Kérjük a következő információkat feltüntetni:

név, életkor, pontos lakcím, telefonszám, valamint a versek, prózák szerzői és címei.

Jelentkezési határidő: **március 8.**

A 10 éves Vajdasági Magyar Ifjúság

pályázatot ír ki

vajdasági általános- és középiskolásoknak.

A pályázat témája: vajdasági magyar ifjúság.

Az általános iskolások 4–8 fős csoportokban, képzőművészeti alkotásokkal pályázhatnak. Stilisztikai megkötés nincs, A/1-es vagy A/0-ás plakátokat várunk.

A középiskolások esszével vagy fényképpel pályázhatnak.

Pályázati megkötések:

Esszé: A/4-es formátumban, elektronikusan megküldött, .doc formátumú anyag. Times New Roman betűtípus, 14-es nagyság, 1.5-ös sorköz. Minimum 5 oldal. Egyéni pályázók dolgozatait várjuk.

Fényképek: 1024×768-es nagyság, legalább 600-as felbontás, egyéni pályázók. Átadandó elektronikus formában.

Keressük az év pedagógusát: általános- és középiskolások jelölhetnek egyénileg és csoportosan, ki és miért az év pedagógusa? Elektronikusan és postán is átadható, írásbeli, minimum 1 oldalas jelölés.

Minden pályázatnál kérjük feltüntetni a pályázó nevét, az iskolát, a települést és az elérhetőséget. Egy pályázó egy pályázatot nyújthat be.

A pályázatokat 2010. február 1-je és március 15-e között lehet átadni.

A plakátok átadhatóak személyesen vagy postai úton a VMI irodájában (Szabadka, Ago Mamuzić u. 13/2).

Az elektronikus formában átadandó pályázatokat a palyazat@ifjusag.org e-mail címre kell küldeni.

Információk: 024/533-797

A legjobb munkákat kiállítjuk és korosztályonként díjazzuk. A legjobbaknak járó díjak: könyvek, USB-memóriák, táskák, pólók, baseballsapkák.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matiče srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatósi, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ **YU ISSN 0350-9141** ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■